

ပအိုဝ်းလိတ်လှိုင်၊ ခွမ်၊ လီတားအစွို

လိတ်ရဲဉ်း(၁၃)

မွေးစဉ်းတန် ကောဝိဒ (စမ္မာစရိယ)

နဲဉ်းငန်းတေား ပဟိုးသံဃားဂွန်းဆောင်း
ဝိန်းနယ်းသီးသဲး တနယ်းလုမ်းဆဲးရာ၊
ဝေနာရာမ လိတ်သွဉ်တို့က် - ဝိန်းသီးသဲး

တဲမ်း

ဘားသားရေ၊ မဟုသုတ

အမဲင် [၃]

၁၃၇၆-ဟးနိန်း၊ ဒဲဉ်စစ်လာဗွေနီ၊
မျှတန်း ဒုတိယအလဲး အုပ်ပေါင်၊ (၆၀၀၀)

ပအိုဝ်းလိတ်လွင်၊ ခွမ်လိတာအစွိုး

လိတ်ရဲဉ်း (၁၃)

ဗွေခင်တန် ကောဝိဒ (ဓမ္မစရိယ)

နင်းငန်းတော၊ ဗဟိုသင်္ဘော့ဝန်းဆောင်း
ဝင်းနယ်သီးသင်း တနယ်လှမ်းဆင်းရာ၊
ဝေရာရာမလိတ်သွဉ်တို့က် ၊ ဝင်းသီးသင်း

တမ်း

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ

အမိုင် (၃)

၁၃၇၆ - ဗားနင်း ၊ ဒိုင်စေတ်လာဗွေနီ၊
ချာထန်း ဒုတိယအလင်း အုပ်ပေါင် (၆၀၀၀)

မာတိကာ လိတ်ကဏ္ဍစဉ်း

စဉ်း	အကျောင့်ခရာ	လိတ်မဲ့ငါ
၁။	ငေါင်းတဲးအွဉ်	က
၂။	ဘုရားထွာစဉ်း (၇) မွူးနီ	၁ - ၁၄
၃။	ငေါင်းပိုင်ဘုရား (၇) မွူးနီခန့်	၁၇ - ၄၁
၄။	ငေါင်းဖန်းဝွေး ကုသိုလ်း	၄၁
၅။	သံးသရားအကျောင့်	၄၂
၆။	ကပ္ပိန်းနေးဟး အကျောင့်	၅၁
၇။	သုဘ ရီပုဿနား (၁၄) ချက်	၅၄
၈။	နီဗ္ဗေဒဘုရား ဖြေးချာခန့်	၅၅ - ၆၁
၉။	သက်ဒွေါင်း ဆွား စတင် ကဗျာ	၇၀ - ၇၇
၁၀။	ဃောသကသဋ္ဌေ ဝတ္ထု	၇၈ - ၈၇
၁၁။	ဝတ္ထုအအဲဉ်း ကဗျာ	၉၂ - ၉၄
၁၂။	ငေါင်းရီလွှဲခန့်	၉၅ - ၉၆
၁၃။	ငေါင်းရဲပ် နိဂုံး	၁၀၀
၁၄။	တဲက်ရောင်ထွား ကျမ်းဖိုးစားရင်	၁၀၁

(ခ) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ငေါင်းတယ်အွဉ်

ပအိုဝ်းလိတ်လှိုင်၊ စွမ်းလီတာ၊ ဗဟိုသံဃာအစိုး၊ ပွယ်၊မော့၊
ခွဲး ဝေင်၊နယ်းသီးသင်း၊ သိုင်၊ခေါင် ပထမကျောင်းတန်ကို ဆွဲ၊ဖျတ်
ချက်အလ၊ နေင်း၊ ၁၃၅၆-ဟး၊ ဗဟိုသွဉ်တန်၊ အမိုင် (၁၁)
အတွက်တာ၊ ကအွဉ်းထွေ့ခါ၊ဒါ၊ “ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ
အမိုင် (၃) ” နောင်၊တဲ့ ထင်းဖျင်တလင်း၊ သီးသင်းစင်၊တန် ယံ
ကတဲမ်းဖေးဖျင်သွေ့အကျောင်၊ ဗွေ၊ပေါင်၊သံဃာ၊ ဖေးအပ်ယင်း
တာ၊ဝွန်း၊နဲ၊င်းနောင်၊သွ။

ကွပ်ပိုးနောင်၊မ၊ နေးသ၊မေတ္တာ၊ တဲမ်းဖေးဟးဖျင် - “ဘား
သားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) ယိုသွ။

“ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ” ကရိုးနောင်၊ ဗုဒ္ဓဘားသား
ရေ၊ ဗဟုသုတ၊ ဟိန္ဒူဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ၊ ခရစ်ယာန်ဘား
သားရေ၊ ဗဟုသုတ၊ အစ္စလာန်ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အောင်၊
လစ်၊မျိုး၊နင်၊အကို ကအီးတဲမ်းယိုနင်၊ ထွာဒျာ၊ ဗုဒ္ဓဘားသားရေ၊
ဗဟုသုတဖိုးနောင်၊သွ။

ဘားသားရေ၊ ကရိုးနောင်၊ အင်းအာတန်၊ ကွယ်၊ထွေ့၊

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၈)

ထွားချင်းဟား သွဉ်တန်သားအရွယ်းတွမ်း ဗဟိုးသွဉ်တန်မွူးနီးပေါင်း တင် တမ်းထန်းဖေးရီးဟား ကအောင်းလိုသေမွိုင်၊ ကအင်းလိုကျင်း သွဉ်အီမွိုင်၊ ထာနစ်သက် ထာယျမ်းအံး တလာအီမွိုင် - စတင် အစားနောင်ဖုံးလွှမ်းသွ။

အဟိုန်အထီး မဉ်းအာနင်မ၊ ထာသေတရာ၊(ပညား) လအာ၊ ထာသေတရာအောင်းအာမ၊ ခွမ်မာ၊ ဒေါ၊ဖြောင်း အုံ အောင်းလွဉ်သူးသေ၊ သူးသေခိုင်းနောင်မ၊ လယို ထာချမ်းသား နောင်သွ။

ကွပ်ပွိုးနင်မ၊ မီးမဉ်လမ္ဗး ထာချမ်းသားတဲ့ ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတဖုံးယိုနောင်၊ သွဉ်တွမ်းထာမဉ်လ၊ နေးတွမ်းသမဉ်သေ တင် သွဉ်ဒေါ၊ကျပ်ထွား လွှဲတဲးဝါးလွသွ့၊ ကသေကဒါးအတိုင်း နေးထူးကျင်းသွဉ်လွေ၊ မဉ်းမဉ်းသွ့၊ မဉ်းနေးထူး ကျင်းသွဉ်လွေ၊ မဉ်းမဉ်းနင်၊ ယိုခါဆိုင်တား အကျိုအောင်းအာငါးနောင်သွ။

- * ဗဟုသုတ - ဗုဒ္ဓဘားသား
- ကလိုသေနား - တွက်တားနင်ရာ၊
- တမ်းဖေးသွဉ်ရင် - ခွန်နင်သွဉ်ဟား
- ကျင်းသွဉ်နား - ချမ်းသား လငါငါ ။

(ဃ) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

* ဗဟုသုတ - ဗုဒ္ဓဘားသား
 (နေထုံးသွဉ်သား- ခွိုင်းကားအများ)
 နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ယံခွ၊လွေ၊ဗား
 ဆုကွီဒျား - မေတ္တာ၊ ပသာဝါ ။

တောင်၊ခါ၊ - လှိုင်းသော့တား

➤ (ကထင်းသွဉ်ထူး - နင်၊မူးနောင်၊ရာ၊)
 (ကထင်းသွဉ်ဒါး - တကားအများ)
 (ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားအများ)
 (ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာ၊နောင်၊ရာ၊)

 စင်၊တန် - သီးသင်း
 ၁၃၅၅ - ဗား ၊ ဒိုင်သီးလာမွေနီ၊

(၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

**ဘုရားလောင်း၊ အံ့သန္ဓေ၊ ကျားသပတေ၊နီ၊
အကျောင်၊ခရား အအံ့ဉ်း**

၁။ လစ်၊အသင်္ချေးပိုင် ကမ္ဘာ့တသိန်းအကို နီဗ္ဗေဒဘုရားအ
လောင်းတော့ယို ကဖြူလွင်ပါးရမီးနပ်၊ တယ်းစွဉ်း သုမေး
ဓားဘဝနပ်၊ကာ၊ ဗ၊တိုးလွင်စွဉ်းချား ခွန်ဝေဿန္တရားဘဝနပ်၊သွ။

အောင်းခွန်ဝေဿန္တရားဘဝ အနိစ္စကထင်းပြောင်၊နောင်၊
ထင်းထွာတောလူ၊ တုသီးတားခမ်း၊ အမဉ်းတောခန်း “သေတကေ
တု” နောင်၊သွ။

စကျားဝဠားပေါင်၊ တသောင်းအကို ကအောင်းအံ့ဒါ၊ လူ၊
ဗျဟ္ဗားသီးဖုံး စုပြုံးမော့ခွဲလို့ဝင်၊ ကထိုင်းထွူယမ်းတင် ထင်းလင်း
ခန်း ဘုရားလောင်း၊ ယံကပြောင်၊လင်းလို၊ခမ်း၊ ယံကထွာဖေးခန်း
ဘုရား၊ တောင်၊ပြန်းလင်းခါ၊နဲင်းနပ်၊သွ။

ကွပ်ပွိုးနပ်၊မ၊ မဟာသက္ကရာဇ် - ၆၇ ဗား၊ ဝါးဆိုး
လာဗွေ၊ ကျားသပတေ၊နီ၊နပ်၊ ဘုရားလောင်း၊ အင်းတုသီးတားလူ၊
ဒုံ လင်းအံ့တောခန်း လို၊ခမ်းသန္ဓေ၊ မွိုးဗွေးနမ်းကီ အလာ တဆီနပ်၊
သွ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၂)

တောင်၊ခါ၊ -

- ၁။ ဘုရားလောင်း၊ ဇာတိခမ်းမည်၊ - ကပိလဝတ်
- ၂။ အဖါမည်၊ - ခွန်တန်သုဒ္ဓေါဒန
- ၃။ အမ္ဘိုးမည်၊ - နင်၊တန် မဟာမားယားဒေဝီ၊ ။

**သောကျားနီ၊ လွှားဖွားလင်၊ ဘုရားလောင်း၊
အကျောင်းခရား အမဲဦး**

၂။ နင်၊တန် မဟာမားယားဒေဝီ၊နောင်၊ သန္ဓေနှမ်းလောင်းကီ
ကထင်းလ၊ အလာတဆီနောင်၊ခါ မဲဉ်သင်၊လယ်းချာ မျိုးဖါ
ရပ်ရားတင် လောင်းဟွန်ကွီခွင်၊ခန်း ခွန်တန် သုဒ္ဓေါဒနနင်၊သွ။

ခွန်တန်သုဒ္ဓေါဒန အွဉ်းစွ၊ဖေးခွင်၊ထွ။တင် ကပိလဝတ်ခမ်း
တွမ်း ဒေဝဒဟခမ်း အခါလယ်းကိုနောင်၊ တင်းတယ်းအထူ၊ ဖျင်
ခြိုင်းတဖူ၊ထွ။တွေ့၊ တွမ်းအသွဉ်းအသယ်း တင်းတယ်းချွေးရုံး
ထွဉ်းအလို၊ထမ်းသင်၊ နင်၊ပင်၊မဟာမားယားဒေဝီ၊နင်၊သွ။

ထင်းတို့၊ဖျော်လွေ၊ ဥယျာဉ်း (အူ၊ယေန်း) လုမ္ဗိနီ၊
နင်၊တန်ကထင်းထီး အင်းချင်းတိုင် တရေ၊ရဲထာ၊ စတင်နဲင်းနောင်၊
ဖုံးတွေ့၊ အွဉ်းယေန်ရှိုးလွား အုံပဆားခန်း နောင်၊ကိုရပ်နင်၊သွ။

(၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

အောင်းအုံပဆားနောင်ကိုအတွင်၊ မဟာမားယားဒေးဝီး
နပ်ယို မဲဉ်လွူးလင်၊အပိုတဲင် ချွေးရံးသွဉ်းမူး လေားထူးဖိုင်ကင်း
ယွိုင်ခူဖေးခန်း တလဲင်းချင်၊နပ်၊သွ။

ကွပ်ပွိုးနပ်၊မ၊ ဘုရာလောင်၊ အုံပဋိသန္ဓေ၊ ကထင်းလ၊
အလာတဆီ (မွူးနီ၊ပေါင်၊ - ၂၉၅)မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ဟး၊
ဒဲဉ်ရုတ်၊လာဗွေနီ၊ မွူးနီ၊သောကျားနပ်၊ လွူးဖွာလင်၊ခန်းဒျား
ဘုရာလောင်၊နောင်၊သွ။

တောင်၊ခါ၊ -

- ၁။ ဘုရာလောင်၊လွူးစ ကျွဲထင်၊လွေ၊နွတ်၊ကာ ၊
၂။ ပါ၊မိုင်၊ငမ်းတမ်း ဒေါ၊ငေါင်းတျက်တျက်ငတ်၊ငွါ ။

(က) အဂ္ဂေါဟ မသ္မိ လောကဿ -

လောကကိုယို ခွေမျတ်လွှဲလဲဉ်းဝင်၊ ။

(ခ) ဇေဋ္ဌောဟ မသ္မိ လောကဿ -

လောကကိုယို ခွေထွာအတန်သွတ်၊ ။

(ဂ) သေဋ္ဌောဟ မသ္မိ လောကဿ -

လောကအကို ခွေယို ဟပ်အံးဖြားကယ်၊ဝင်၊ ။

(ဃ) အယ မန္တိမာ ဇာတိ -

ခွေကအုံသန္ဓေ၊ အလဲင်းယိုနပ်၊ ထွာအဆိုင်၊သွတ်၊။

ဘားသားရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၄)

- (င) နတ္ထိ ဒါန ပုနတ္ထဝေါ -
ယိုခါ ခွေအီးကျတ်ထင်းခရား တအိုင်ထင်းဒွမ် ။

၃။ ဘုရားလောင်းလွှဲစ ဒေါဒါးထား၊ ၃-ဘဝ

- (က) မဟေားသဓားဘဝ
(ခ) ဝေဿန္တရားဘဝ
(ဂ) အဆိုင်သွတ်ယို (သိဒ္ဓတ္ထ) ဘဝ- ယိုသွံဘဝသွူ။

၄။ လွှဲးသွို ဘုရားလောင်း၊ ၇ -

- (က) ယသေားခရား
(ခ) အာနန္တု (အာနန္ဒ)
(ဂ) ဆန္ဒ အမတ် (ငဆန်း)
(ဃ) သေထီးဗွာ - ကဏ္ဍက
(င) မဟာဗောဓိ (ညောင်းမွူး)
(စ) ကာဠုဒါယီး အမတ်
(ဆ) ခံဖိုင်လစ်ဖြိုး ။

- ဇာတက အဋ္ဌကထာ (ပထမ) - ၆၃
- ဒီဃနိကာယ မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ - ၁၈
- ဗုဒ္ဓဝံသ အဋ္ဌကထာ - ၃၂၂

(၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

၅။ ဘုရားလောင်းနောင်၊ ဖန်ဖေးအမည်၊ -
သိဒ္ဓတ္ထ (ခွန်သီးခတ်) နောင်သွ။

၆။ လွှားဘုရားလောင်းထွ ကထင်းလူနွတ်၊နီ၊နောင်၊ ဘုရား
လောင်းမွိုး သက်တန်၊ကထင်းလို့ဆွိုးတင် ဘဝတသာပြောင်၊ငါ
ခန်းဒျား၊ ထင်းထွာတောလူ၊နို တုသီးတားခမ်း၊ အမည်၊ “သန္တသိ
တ” ခွန်လူ၊နောင်သွ။

တနင်္လာနီ၊ တောထွက်ထန်းတခြာ အကျောင်၊ခရား အမိုင်

၃။ ဘုရားလောင်း၊ ခွန်သီးခတ် သက်တော့ကထင်းလ၊ ၁၆-
နောင်းနောင်၊ တော့လမ်းတွမ်း၊ ယသော့ခရား၊ ထွာဟား
ခန်းခွန် အနောင်းနောင်သွ။

ထွာခွန်လ၊ တဆီသွံနင်း၊ သက်တော့လ၊ ၂၉-နင်းတွင်း
နပ်၊ လွေထီးခန်း လူသီးကဖန်ဆင်၊ခါ၊ဒါ၊ လို၊ဖြား၊ လို၊ဆာ၊
လို၊သီ၊ ရဟန်၊ နိမိတ်ယိုလစ်၊မျိုးတင် ယူးယူးအီးဖြားဟားထာ၊
ယူးယူးအီးဆာဟားထာ၊ ယူးယူးအီးသီဟားထာ၊ နဲင်းပါ၊သူ၊နောင်၊
တွော့၊ ဟွန်ငမ်းသ၊ဝ၊ လ၊မွေးစွဉ်းသံးဇွေး၊ ရေးတော့ထွက်ထန်း
မွေးစွဉ်းတခြာနပ်၊သွ။ ကွပ်ပွိုးနောင်၊မ၊ မဟားသက္ကရာဇ် ၉၇-
ဟား၊ ဝါးဆိုးလာဗွေ၊ တနင်္လာဟာနပ်၊ တော့ထွက်ထန်းမွေးစွဉ်း
တခြာ၊နောင်သွ။

တောင်၊ခါ -

- ၁။ ကတေားထွက်ထန်းတခြာနပ်၊ ထုမ်းလွေသေထီးဗွာ၊
သေထီးမဉ်၊ “ကဏ္ဍက”။
- ၂။ ဟဲ့လွေပါ ဆန္ဒအမတ် (ခဆန်း) တဖြာ၊ ၊
- ၃။ တနားချင်၊တို့လွေ အနေားမား ထီခြောင်ထျ၊ ၊
- ၄။ သို့၊ကလူနပ်၊ကို၊ ကလူနပ်၊ ခွန်သိကျာ၊ ထူး၊ တယံး
စေးတီး တာဝတိံသာခမ်း၊ ဌပနားသော့၊ ဘုရာလောင်၊
ကလူတင် စေးတီးနပ်၊ ဟဲ့၊ “စူဠာမဏိ” စေးတီးနပ်၊သွ။
- ၅။ “ဃဋ္ဌိကာရ” ဗျဟ္ဗား လင်၊ကပ်ပရိက္ခရာ၊ ၈-ပါ၊ ၊
- ၆။ ပိုင်ရဟန်းနောင်၊ကိုတင် ဘုရာလောင်၊ခွမ်၊လာ၊ လို၊လမ်း
နောင်၊ ဃဋ္ဌိကာရ ဗျဟ္ဗားထူး၊ တယံးစေးတီး အကနိဌ
ဗျဟ္ဗားခမ်း၊ ဌပနားသော့၊ ဘုရာလောင်၊ခွမ်၊လာ၊နပ်၊တင်
စေးတီးနပ်၊ ဟဲ့၊ “ဒုဿစေးတီး” နပ်၊သွ။
- ၇။ သေထီးဗွာနပ်၊ ဝဲဉ်ချာခြောင် အနေားမား၊ သီတငါခန်းဒျား
နပ်၊ကိုခြာ၊ ထင်းထွာတောလူ၊ တားဝတိံသာခမ်း၊ အမဉ်၊
“ကဏ္ဍက” နောင်၊သွ။
- ၈။ ဆန္ဒအမတ်နပ်၊ ဘုရာလောင်၊ထွဉ်းသင်၊ချာ ဘုရာလောင်၊
မိုး၊မိထျ၊။

(၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

၉။ ဆိုင်နပ်၊ ဆန္ဒအမတ် ပိုင်နိုင်းနိုင်းရဟန်၊ ထွာလ၊ ရဟန္တာ
နပ်၊သွ။

ဗုဒ္ဓဟူ၊နီ၊ ထွာဘုရာ၊ အကျောင်၊ခရာ၊ အအဲဉ်း

၄။ ထူးယဉ်ကာရဗျဟွာ၊ ကလူဒါး ပရိက္ခရာ၊ ၈-ပါးနောင်၊
ပိုင်ရဟန်၊ထွ။တိုင် ဒေဉ်သွမ်၊ခံအံးမ၊ သွံ၊အာဟာရသောင်း
ရာ၊ တစိ၊စိ၊ပေးဒျာ၊ထွ။ခါ ဟာမွူးပဉ်ဟးဗား၊ ကျင်၊ဒုက္ခရစရိယာ၊
ညပဉ်သူနောင်းစွဉ်းဒျာ၊တဲ အနယ်၊မွေးတဝ်းထွော့၊ ထွာနောင်၊တဝ်း
ဘုရာ၊နပ်၊သွ။

ကွပ်ပွိုးနပ်၊မ၊ ယူးလ၊ရွှိန်၊ချာ အွိုးပေးခါ ကလ၊ခါ၊ အာနာ
ပါန သမားမိတရာ၊နောင်၊တိုင် အားထုတ်ကျိ၊စာ၊ ပွာ၊များမွေးယင်း
တရာ၊နောင်၊မ၊ တရာ၊ထူးတရာန်း လ၊တို့၊ခန်း စတုတ္ထဈာန်၊နောင်၊
သွ။

စတုတ္ထဈာန်၊အားရိုင်၊နောင်၊ စင်ဗွာအားတလာ ဟပ်ငါးနပ်၊
မ၊တိုင် ဒေဉ်ရုတ်၊လာဗွဟာ ခါးလားမွူးကပြေ၊နပ်၊ အောင်းထို၊
ခွန်သုံထွ။ထွော့၊ မွူးကျိ၊နာ၊ငါနပ်၊ လ၊ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်း၊
မွူးကျိ၊နာ၊တွင်၊နောင်၊ လ၊ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်း၊ မွူးကျိ၊နာ၊လွဉ်၊နပ်၊
သံစိကလ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်း (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်း)နပ်၊ထွ။တိုင်
လ၊သွပ်ထွ။စွဉ်း သဗ္ဗညုတဉာဏ်းတိုင် ထွာစွဉ်းဘုရာ၊နပ်၊သွ။

တောင်ခါး -

- ၁။ ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်း - အဓိပ္ပါယ်အချုပ်
ထီးသေချာလို့ ကထွာလွှဲဉာဏ်း သုံးသရားဘဝအဆက်ဆက်
နှောင်သွေ။
- ၂။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်း - အဓိပ္ပါယ်အချုပ်
အပါယ်ခမ်း၊ လိုခမ်း၊ လူခမ်း သေထီးလို့၊ တွိုးလွေ့ဘဝ
မိုင်၊ လွေ့ထွာထားမိုင် - စတင်နှိုင်းနှောင်၊ ထီးသေလို့
နှောင်သွေ။
- ၃။ အာသဝက္ခယဉာဏ်း - အဓိပ္ပါယ်အချုပ်
ကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ၊ အာသဝ
ယိုလစ်ပါ၊ (တရာနမ်း - လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ)
လို့စင်ထိုးနှောင်သွေ။
- ၄။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်း - အဓိပ္ပါယ်အချုပ်
သဗ္ဗ - ကားကအောင်၊
ညုတ - ထီးသေ၊
သဗ္ဗညုတ - ကားကအောင်၊ ထီးသေလို့ ။
- ၅။ ထွာဘုရား ကရိုနောင်၊ အလင်မွေးတောင်း၊ လသဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်းနှောင်သွေ။

(၉) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ကွပ်လ၊သဗ္ဗညုတဉာဏ်းနောင်၊တင် “ထွာဘုရာ၊” ရှိ၊ဗား
နဲင်းနောင်၊သွ။

၆။ ဒဲဉ်ရုတ်၊လာဗွေနီ၊ ထွာဘုရာ၊ ဗောဓိညောင်းမွူးဆ၊လတင်
ဒဲဉ်ရုတ်၊လာဗွေနီ၊နောင်၊ မွူးနီ၊ထွာဘုရာ၊တွော့၊ ပေါးတို့၊
ဒဲဉ်ရုတ်၊ဗွေနီ၊နပ်၊ ဝင်၊တွောင်ထီ လွေ၊ဆူဗောဓိညောင်းမွူးနပ်၊သွ။

**စနေနီ၊ ဟော်၊တရာ၊ မွေစကျား
အကျောင်၊ခရာ၊ အအဲဉ်း**

၅။ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ဗား၊ ဝါးဆိုးဗွေရပ်၊နပ်၊ နီဗွေဘုရာ၊
အောင်းမဟာဗောဓိ ကျွဲလွဉ် ဗားရားဏသီးခမ်း၊ တဖူး၊
လောင်းနပ်၊ ဖေးကွဲတွမ်း၊ ဥပကတက္ကတွဉ်၊တင် ကျွဲခင်းလွေ၊
နေးဒျားနောင်၊သွ။

ဝါးဆိုးလာဗွေဟာနပ်၊ ဖျော်ငါလွေ၊ခန်း ဗားရားဏသီးခမ်း
ဣသိပတန မိဂဒါးဝုန်း၊ တခြာတန်ကိုနောင်၊တင် မော့ခွဲယင်းတွမ်း
ပဉ္စဝဂ္ဂိ၊ ရဟန်း၊ငတ်၊ပါ၊နောင်၊သွ။

ပဉ္စဝဂ္ဂိ၊ရဟန်း၊သီး ထီးနီဗွေဘုရာ၊နောင်၊ ထင်းဒျားတွာ
တင်းဒွိုန်းဘုရာ၊တင် နီဗွေဘုရာ၊ သျင်၊ပျ၊နယ်ဖေး၊ ဂွေ၊ဗွေတွာ
လဲဉ်းသွ။ ဘုရာ၊အကျောင်၊၊ ကလွဉ်ယိုနပ်၊ အီးလွဉ်ဟော်၊ဖေး
တရာ၊ မွေစကျားအကျောင်၊၊ သျင်၊ပျ၊နယ် စတင်နဲင်းနပ်၊မ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ၊

သီး ကွဲယွမ်းနပ်၊သွ။

ပဉ္စဝဂ္ဂိဒုတိယပါး၊ ယွမ်းလဲဦးသွ။ နီဗ္ဗေဒုဘုရား၊ ထွာမွေး
လဲဦးဘုရားတင် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ဟု၊ ဝါးဆိုလောဗွေ၊ စနေ
ဟာ လာရောင်းထန်းစ ကားလသာယား အခိန်းခါးနပ်၊ ဆရာစမ်း
မွေး ဟော်၊ဖေးရီးရီး ဗ္ဗေသီးဒုတိယပါး တရားနမ်းယား မွေစကျားနပ်၊
သွ။

တောင်ခါး -

ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းဒုတိယပါးအကျောင်း ဘုရားလောင်း ခွန်သီးဝတ်
ပေးခါနပ်၊ အဖါဟဲ့၊ လက္ခဏာဆရာ အယံသွတ်၊ ပုဏ္ဏားသွစ်၊
ဖြာ၊ ဘုရားလောင်း တေးထွက်ထန်းတခြာနောင်၊ လက္ခဏာ
ဆရာသီတို့လဲဦးချွတ်ဖြာ၊ အင်းကိုင်အသက်ပေးသွတ်၊ သုဒတ္တ
ကရိုးဒါး “ကောဏ္ဍည”တဖြာလွှမ်း၊ ကထင်းဟွန် ဘုရားလောင်း
တေးထွက်ထန်းတခြာတင် ကောဏ္ဍညလယ်ထုမ်းဟဲ့၊ အဖါက
ထွန်းခါ၊ ပုဏ္ဏားချွတ်ဖြာဖုံးအပို၊ ဟဲ့လလစ်ဖြာချား၊ ပါတွမ်း
ဝွေ (ကောဏ္ဍည) နောင်၊ ထွာလိုဝင်ဝတ်၊ ဝွေသီးဝတ်ဖြာ
(ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ၊ အဿဇိ) နောင်၊
ပိုင်ရဟန်းတင် ဟဲ့ခန်း “ပဉ္စဝဂ္ဂိ - ရဟန်းဒုတိယပါး” နောင်သွ။

၂။ ကဟော်စစ မွေစကျား တရားယား ကထင်းသွတ်နပ်၊

(၁၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ဗွေးကောဏ္ဍညတပါ၊ လ၊ခါ၊စွဉ်း တမက်တဖိုလ်း ထွာစွဉ်း
“သောတာပန်” ပုဂ္ဂိုလ်းနောင်၊သွ။

၃။ ဝါးဆိုးလောင်းတနီ၊နောင်၊ ဗွေးဝပ္ပ၊ နီနီ၊နပ်၊ ဗွေးဘဒ္ဒိယ၊
သွံနီ၊နောင်၊ မဟာနာမ၊ လစ်၊နီ၊နောင်၊ အဿဇိသီးတဲ့
လ၊တမက်တဖိုလ်း၊ ထွာသောတာပန်၊ အရိယားပုဂ္ဂိုလ်းဖုံး
နောင်၊သွ။

၄။ ဝါးဆိုးလောင်း ၅-နီ၊နောင်၊ နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊ကျာ၊နယ်
ထန်း “အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန်” နောင်၊တင် တရာ၊တေး
ကထင်းသွတ်၊နောင်၊ရာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ၊ငတ်၊ပါ၊လွမ်း လ၊လစ်၊မက်
လစ်၊ဖိုလ်းတွေ့၊ ထွာလို့စွဉ်းဒျား ရဟန္တာဖုံးနောင်၊သွ။

၅။ အနီ၊နောင်၊နပ်၊ သွံဆီပိုင်တဘွဲ၊ကိုယို ပေါးရိုးလို့ကျောင်၊
နပ်၊ စအောင်းဒျား ပဉ္စဝဂ္ဂိ၊ငတ်၊ပါ၊တွမ်း ဘုရာ၊တဆူးနောင်၊
လွမ်း၊သွ။

**အဂါးနီ၊ ကူ၊နိဗ္ဗာန်၊
အကျောင်၊ခရာ၊ အအံ့ဉ်း**

၆။ နီဗွေးဘုရာ၊ သက်တေးလ၊ ၂၉-ဇောင်းနပ်၊ တေးထွက်
ထန်းတခြာ၊ ကျင်၊ဒုက္ကရစရိယား ၆-ဇောင်း၊ သက်တေး
လ၊ ၃၅-ဇောင်းနပ်၊ ထွာဘုရာ၊နပ်၊သွ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၁၂)

ထွာဘုရာ၊ထွူတင် အံ့ခြင်တောင်းထားတစ်စုံ၊ တဝင်၊
လွေ၊ တဝင်အံ့ တံ့နှိတံ့ထန်း၊ ကျဲချစ်ကျဲကယ် လယ်ဟော်၊
တရာ၊ နီ၊နာ၊ခေ၊လေ၊ ထွူသေမအောင်းဒါ၊ ညစွဉ်း - ၄၅ ဝါး
(၄၅-နေင်း) နောင်၊သွူ။

သက်တေားလ၊သွစ်၊ဆီ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ဟး၊ ဒဲဉ်
ရုတ်၊လာဗွေ၊ အဂီ၊ဟာ၊ မူးကျိ၊နာ၊လွဉ်၊ ထာ၊အီးလေအိန်း
နောင်၊ ကူ၊ခန်း၊ဒျာ၊ နီဗွာန်း ကုသိနားရုံးခမ်း၊ အင်းချင်းမူးခါး၊
ခွန်မလ္လားသီး ဥယေန်းခြံကိုနောင်၊သွူ။

တောင်၊ခါ၊ -

၁။ နီဗွေဘုရာ၊ ကလွဉ်ကူ၊ နီဗွာန်း ကုသိနားရုံးခမ်းယိုနပ်၊
ရေးရွယ်ချက် အင်းသွံချက်၊ သွံချက်ကရီးနပ်၊ -

(က) မဲဉ်ဟော်၊နယ်ပါ မဟာသုဒဿနသုတ္တန်း၊

(ခ) မဲဉ်ကယ်ချစ်ပါ သုဘဒ္ဒ ပရိပိုင်၊

(ဂ) မဉ်းဖန်းခွေဓာတ်တေားသူ၊နပ်၊ရာ၊ ဒေါနပုဏ္ဏာ၊နောင်၊မ၊
မာ၊ခွ၊ခွောင်၊ ရှိ၊ရန်း၊ အီးဝွေဖန်းဖန်းဖေး ရေးရွယ်၊နဲဉ်း
နောင်၊သွူ။

၂။ နီဗွေဘုရာ၊ အောင်းမွန်နေတွင်၊ ကလ၊ရီးရီးဝင်၊ မဂ်ဖိုလ်း
(ကထာမာရီးရီး အရိယာပုဂ္ဂိုလ်း) နောင်၊ ဗွေကော
ဏ္ဍည နောင်၊သွူ။

(၁၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

၃။ နီဗွေးဘုရား လင်အီးကူသွၼ်နီဗွာန်မ၊ သးဝီးသးဝ၊ ငမ်းထွေ၊
တောင်းဘုရား ကလေးနစ်လွဉ်ထာနောင်၊ “သုဘဒ္ဒ”
သဲစ်ကတိၼ်လွဉ်တဲ လွေထေထွၼ်စဉ်းဘုရား၊ နားတရားထွၼ် အား
ထုတ်တရားတွာ၊ နီဗွေးဘုရား အီးကူသွၼ် နီဗွာန်လေးလေး
အခါနီးနောင်၊ ထွာနဲင်းနဲင်းခန်း ရဟန္တာနောင်သွၼ်။

 ကွပ်နောင်မ၊ နီဗွေးဘုရားအောင်းမွန်တွင်၊ ဆိုင်သွတ်လဲဉ်း
ဝင်၊ ကထွာလရဟန္တာနောင်၊ “သုဘဒ္ဒ”ယိုသွၼ်။

၄။ သုဘဒ္ဒ ယိုနပ်၊ ဥပက (ဆာဝါ) သီးပို “သုဘဒ္ဒ”တဲမွေး
တောင်း။

 ဟွန်ဘုရား ကူလဲဉ်းနီဗွာန်တွာ “ဘုရားကူလဲဉ်း နီဗွာန်
တင် နီမဲဉ်မာထမိုင်တဲ ကမ်းသ၊ မာဟးသွၼ်” လိုတွၼ်ကဒေါ့ရှိုင်း
ဒါးထာ၊ “သုဘဒ္ဒ” နောင်တပါးတဲ တမွေးတောင်း။

 “သုဘဒ္ဒပရိပိုဇ်” ယိုတပါးနပ်၊ ပုဏ္ဏားရွှဉ်သားပို၊ သုဘဒ္ဒ
တပါးခေါ်ခေါ်ဒျားနောင်သွၼ်။

၅။ ထွာရဟန္တာ အောင်းသွံမျို -

(က) ဘုရားအောင်းမွန်တွင်နောင်၊ ပိုင်သျဉ်း၊ ဘုရားကူ နီဗွာန်
ထွၼ်မ၊ ပိုင်စင်၊ အားထုတ်တရား ထွာရဟန္တာ။

- (ခ) ဘုရားအောင်းမွန်တွင်းနောင်၊ ပိုင်သျှင်းခံစင်၊ ဘုရားကူ၊
နိဗ္ဗာန်ထွေး၊ အားထုတ်တရား၊ ထွာရဟန္တား။
 - (ဂ) ဘုရားအောင်းမွန်တွင်းနောင်၊ ပိုင်သျှင်းခံစင်၊ အားထုတ်
တရား၊ ထွာရဟန္တား ယိုသွံမျိုးသွ။
-

**တနင်္ဂနွေနီ၊ တေဇာဓာတ်မေးခိုး
အကျောင်၊ခရား အအဲဉ်း**

၇။ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ဟား၊ ဒေဉ်ရုတ်၊လာဗွေ၊ အဂါးဟာ
ထာ၊အီးလေအိန်းနပ်၊ နီဗွေဘုရား၊ ကူ၊နိဗ္ဗာန်တင် တယ်၊
စဒေဉ်ရုတ်၊လောင်းတနီ၊ ဗုလွေ၊ ဒေဉ်ရုတ်၊လောင်း တဆိပိုင်တနီ၊
နောင်၊ ပူးဇေးလွေ၊ နီဗွေဘုရား၊ ဥတုဇကလာပ်ရုပ်တေးနောင်၊
သွ။

ထင်းတိုးခန်း မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ဟား၊ ဒေဉ်ရုတ်၊လောင်း
၁၂-နီ၊ တနင်္ဂနွေနီ၊နောင်၊မ၊ နီဗွေဘုရား၊ ဥတုဇကလာပ်တေး
နပ်၊ ပင်၊ဒင်းထင်း နံးသားသိုးပြုံးလောင်းကီထွေတင် ဗွေမဟာ
ကဿပ ရိုးသေးဂါးရဝထွေ၊နပ်၊ခါ တေဇာဓာတ်မေး ခိုးပူးဇေး
ခန်းဒျား နီဗွေဘုရား၊ ဥတုဇကလာပ်တေးနောင်၊သွ။

(၁၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

တောင်၊ခါ၊ -

ကလွင်ကွီပူဇော်၊ နီဗွေဘုရားဓာတ်တေား (ဆွတ်တေား)
သားဖုံးနောင်၊ -

- ၁။ ရားဇဂျီဟ်းခမ်းသား ခွန်အဇာတသတ်သီးလို့စွါ၊ ၊
- ၂။ ဝေးသားလီးခမ်းသား ခွန်လိစ္ဆဝီသီးလို့စွါ၊ ၊
- ၃။ ကဝိလဝတ်ခမ်းသား သားကီးဝင်း ခွန်သီးလို့စွါ၊ ၊
- ၄။ အလ္လကပ္ပခမ်းသား ခွန်ဗုလိသီးလို့စွါ၊ ၊
- ၅။ ရာမဒုံသား ခွန်ကောလိယသီးလို့စွါ၊ ၊
- ၆။ ဝေဠုဒီပကခမ်းသား ပုဏ္ဏားသီးလို့စွါ၊ ၊
- ၇။ ပါဝါခမ်းသား ခွန်မလ္လသီးလို့စွါ၊ ။

နွတ်၊ခမ်းထီ၊ လို့နွတ်၊စွါဖုံးယိုနပ်၊ ခီးထင်းနေးစွဉ်း တွမ်း
စွဲ၊တွမ်းမတင် ကုသိနားရုံးခမ်းသား ခမ်းဖေးမဲင်းတောင်းတွေ့၊ အီး
တို့၊ကံ၊ခ၊စွဉ်းလို့ဝင်းနောင်၊သွ။

ငမ်းငါး ထွာတမေးတဖါ၊ တချိုးငါး သွီးလီသီပြားထာ၊ဖုံး
နောင်၊မ၊ ဆရာတန် ဒေါဏပုဏ္ဏား၊ နွါ၊ခြယ်ချ၊နားဖေးဟးစွဉ်း
သွ။

ခွန်ဖုံး ပုဏ္ဏားဖုံးနောင်၊ သွဉ်ဟးပညား ဆရာဒေါဏပုဏ္ဏား၊
ထု၊ ထွာဒေါဏပုဏ္ဏား၊ တပဲ့၊ဖုံးဒျားတင် နားယင်းဆရာငေါင်း၊
တို့၊ကံ၊ခ၊ထွာတောင်းနောင်၊သွ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၁၆)

နီဗွေးဘုရား၊ ဓာတ်တေားဖုံးနောင်၊ ဆရာတန် ဒေါဏာ
ပုဏ္ဏား၊ ဖန်းဖေးသွမ်ခမ်းသား၊ ဟောင်ဟောင်ဒါဒါတိုင် ပူးဇေား
ဗားယင်း၊ ကိုကွယ်ဗားယင်း၊ စွမ်းခမ်း၊ စွမ်းထီနောင်သွ။

ဝိပုလိဝနခမ်းသား၊ ခွန်မောရိယသီးစွိုးဖုံးနောင်၊ ဖျော်ဆိုင်ငါး
ဝင်တိုင် လှတောင်းဓာတ်တေား၊ ပူးဇေားထူးသိုင်ဗား၊ မေးသွား
နောင်လွမ်းသွ။

ကလသိုင်ဒါး၊ သရီရဓာတ်တေားဖုံး၊ မေးသွားဖုံးနောင်၊
သိုင်တယ်စေးတီး၊ ဌားပနားသော့၊ စေးတီးကိုတိုင် မတ်ဘုရားမွန်
တဆူး၊ မူးမူးခိုခို ကကိုကွယ်နောင်၊ ဗးတိုးစဉ်း၊ ယိုခါသွ။

x x x x x x x x

(၁၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ငေါင်းဝိုင်းဘုရား

ကျားသပတေ၊နီ၊ အံသန္ဓေခနီ၊

၁။ တယ်းသုမေးဓား ကျိုးစားရေ
 လစ်၊အသချေး လွှဲငါကိန်၊
 ကမ္ဘားတသိန်၊ စွဉ်းသက်သွီး
 ထမ်ပါးရမီး ဆိုင်၊သွတ်၊ဇာတ်
 ဘုရားလောင်း၊မျတ် ခွန်ဝေသန်၊
 ဘဝပြောင်၊ထန်၊ ထွာတောလူ၊
 တုသီးခမ်းသူ၊ သားယားစု
 “သေတကေတု” အမဉ်းတွင်း
 အောင်းအံပျော့သွင်း အယံတွင်း၊
 တွိုင်းပင်းလို့ဝင်း လူ၊ဗျဟွား
 လွဉ်တောင်၊ပြန်၊ဟား ဘုရားလောင်း၊
 ထမ်ဗွေဆုတောင်၊ ပါးရမီး
 ခိန်၊တွိုးဗွေညီး ယိုလဲင်းခါ
 လို၊ခမ်းယံထွာ ဗွေဘုရား
 ကွပ်ပွိုးလောင်းခါ၊ တောင်၊ပြန်၊လွ
 မဟားသက္က သူဆီရွတ်၊
 လို၊သက်လို့ယွတ်၊ လင်၊လို၊နံ

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၁၈)

➤ သန္ဓေတယ်အုံ မွိုးနမ်းလောင်း
ဝါးဆိုးဗွေကောင်း နီ၊ကျပ်တေ၊
သ၊ကိုယူးလွေ၊ ပီတိပြိုင်
မွိုးဟို့၊ဗိုတွင် ကကိန်၊သော့၊
တရေ၊ပွဲ၊ရော့၊ ခွန်ပေးဆား
ဟောင်ရက်ဖိုင်းထွား သ၊ကိုယူး
ရောင်းရဲခွ၊ချူ၊ စုံသွါန်းထီ
စူနံ၊တဆီ ကတောင်ဒင်း
ရိုးသေးဝိုင်းထင်း သန္ဓေဟို့၊ကိုသြ ॥
သန္ဓေခန့်၊နော ဝိုင်းမိဌာန်း
မဂ် ဖိုလ်း နီဗွာန်း ယံလ၊မွိုင်
တဏှားဝဋ်မွိုင် ခိုင်းလ၊တောင်း
ဘဝမိုင်၊ယောင်း အုံသန္ဓေ
ယံမော့မွိုးဗွေ သူးတော့မျတ်
ကိုင်ပြင်၊တရတ် သီတခြံ၊
မွိုးဗွေဟို့၊ကို ဒုက္ခလျား
ဝင်၊ကကျံးယား အမျိုးမျိုး
ထွာလ၊ကီလို၊ မဲ့ခွေလို ➤

(၁၉) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

စူပွတ်၊ခင်းထို့	ကိုင်အင်္ဂါး
တအိုင်တအား	နီဖြာ၊ဆိုင်၊
စွမ်းဘဝတိုင်၊	ဒုက္ခခင်း
ယံမော့ဟးပိုင်	ဆုတောင်၊နဲင်းနပ်၊သြ ။

သောကျားနီ၊ လွှားဘုရားလောင်းခန့်၊

၂။ အုံထွူသန္ဓေ	မိုးနမ်းကီ
အလာတဆီ	ကထင်းလ၊
မိုးဗွေအသ၊	သေနန်းချာ
မိုးယိုတွမ်းဖါ	ဖူးဝေးချင်၊
လောင်းနယ်ဝါ၊ရင်၊	ခွန်ရားဖား
လယ်ဖေးခွင်၊ချား	အီးထမ်းပြွတ်
ကပိလဝတ်	ခွန်ဌားနု
ဒေဝဒဟ	မာနင်၊ခမ်း
နီဖွဲခင်းလမ်း	အခါးလယ်
မာ၊ယံတင်းတယ်	ဖျင်တဖူ
ခွန်လို၊ရုံးစူး	သင်၊လယ်ချာ ➤

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၂၀)

➤ တွိုးလွေ့ဗေ၊ငါ	လုမ္ဗိနီး
နင်၊မျတ်ထင်းထီး	အင်းချင်းတိုင်
ခွေးသ၊စွမ်းပြိုင်	အံ့ပဆား
အင်းချင်းပင်ယွား	အံ့ထွိုင်းဖွိုး
တလီ၊လေးထွိုး	အီးလွှားသွှေ
သွေးမူးသေထွေ	ဆောင်းဖိုင်ကင်း
မိုးဟို၊ကိုနင်း	ပလ္လင်းကီ
လောင်၊မျတ်ပေးအီ	ကျွ၊ထန်းလင်၊
ကျွ၊ငါလွေ့ထင်၊	ခင်းနွတ်၊ကာ
ဒေါ့၊ငေါင်းငတ်၊ငါ	ထူ၊ဆန်၊ငါး
လူ၊လို၊ဗျဟွား	ယိုဖုံးရင်၊
ခွေမျတ်လွိုဝင်၊	ထွာအတန်
အံ့၊ဖြားထွိုက်သန်	သန္ဓေယောင်း
ကျွတ်ထင်းခွမ်တပ်း	ဆိုင်၊တလဲင်း
ရိုင်းဟန်ဒေါ့၊ပဲင်း	ငမ်းတောင်းဝင်၊
သူသွမ်းနင်းတွင်၊	ဒိုင်ရုတ်၊လာ
ဗွေနီ၊နောင်၊ခါ	ထွာသောကျား
ကလွှားဖွားဒါး	ခွန်ပေးဆား
ဖုတ်ဖဲဗွာလွား	သ၊ကိုယူး

(၂၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

➤ ခွ၊သ၊ရောင်းရှုး စူတဆီ
 ကတောင်လောင်းကီ ယွော့အွဉ်းဒင်း
 ရိုးသေးဝိုင်းထင်း ခွန်ပေး နီဗွေးသြ ။

 လွှးဖာ၊ခန်၊နော ကဝိုင်းဗား
 နီဗွာန်းချမ်းသာ ယံလ၊မွေး
 မဉ်းလ၊ဒွိန်းဟွေး အယံတွင်၊
 စွမ်းဘဝရင်၊ မဉ်းလွှးခွေ
 သောင်ထျ၊စေးထွေ ဆရာမူး
 အောင်းခူအောင်းဗူး မနန်းသီ
 နဲင်းစွဉ်းစဲစ်ထီ လွှးယို၊မာ၊
 မွိုးဖါနီဖြာ၊ အောင်းစွမ်းဒျား
 ဟောင်လက္ခဏာ ယောင်၊ကရေ၊
 ထွာဒျားသဌေ၊ မွိုးဖါခြွေ
 သဲစ်လွှးဖာ၊ခွေ ကလိုရ၊
 အောင်းတထွူထာ၊ စွံးစွံးလင်း
 ဘွံ၊ကမ်းထိုထင်း တငါငါ
 ကောရက်သားအာ ရိမ်ယွော့ဖင်၊
 ယံလွှီလဲဉ်းဝင်၊ စစရား
 စွမ်းဇာတ်ချမ်းသာ ဆု၊တောင်၊နဲးနပ်၊သြ ။

တနင်္လာနီ၊ တော့ထွက်ထန်းတခြာခန့်၊

၃။ ဘုရားလောင်တော့ ခွန်သီးဝတ်
ပွိုင်းဟော်ပျသာဒ် ထွာခွန်တွင်၊
ချမ်းသာလွှဲဝင်၊ မနန်းသီ
အံ့အောင်းဟော်ကီ တရော်တိန်း
စံးစာစေ့စိန်း အမျိုးမျိုး
နီဆီကွတ်ရိုး သက်တော့လ၊
လူသီးနယ်ပျ၊ ဖန်ဆင်ထွာ
လိုဖြားလိုဆာ လိုသီခန့်၊
ဗွေမျတ်ရဟန်၊ ယိုလစ်စား
လောင်မျတ်ထီးထွား လသံးဓွေး
ကွတ်၊ နွတ်၊ နေင်းဖေး ဝါးဆိုဗွေ
တနင်္လာကော နီနောင်ဟွေး
တော့ထွက်ထန်းမွေး အံ့တခြာ
အွဉ်းကိုင်ဟော်ထာ စေ့စိန်းမျိုး
လော့ဘပယ်ထို၊ အားဖားနီ
ပိတ်စွမ်းရိုး ယူးသကို
စူနံဆီယို ကအောင်းဒင်း
ရိုးသေးဝိုင်းထင်း နီဗွေကွဲနဲသြ ။ ➤

(၂၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ဝိုင်းဗားယိုနော	တေားထွက်ခန့်၊
ဖြား ဆာ သီအန်၊	သုမိဋ္ဌာန်၊
ယံလုနီဗွာန်၊	မ္ဗိုင်မ္ဗိုင်ယို၊
မဉ်းလုဒွါန်းရို၊	တို့ပန်ငါ
မျိုးမျတ်သင်ထွာ	လိုခြေခြား
လူတန်ကျိုင်းဗား	မနန်းသီ
ဟွန်ငမ်းထာသီ	သံးဝွေးသွင်၊
သေထုမ်းကံကျင်၊	မာကုသိုလ်း
ဟောဝ်ဖွဲကျိုလှိုး	နစ်သောင်းသာ
စွမ်းနီ၊စွမ်းဟာ	တသေးနား
ပယ်လေားဘုဗား	သုမိဋ္ဌာန်၊
ယံလုနီဗွာန်၊	ဆုတောင်၊နဲးနပ်၊ သ ॥

ဗုဒ္ဓဟူနီ၊ ထွာဘုရာခနီ၊

၄။ အံတခြာကို သူနင်းတွင်၊
ခြင်းဆွေကံကျင်၊ စွမ်းနီဟာ
တရားသံခါ ဒေသရတ်၊
လာဗ္ဗနီနော ဗုဒ္ဓဟူ၊
အင်းအံဒင်းစူ၊ ပလ္လင်းလောင်း၊
ခွန်သံစွဲ၊ ကောင်း လွှဲတို့ကြီး၊
နောင်တင်းတပ်၊ ခွန်သံလွင်း၊
လောင်၊ မျတ်ယူယင်း အံတရား၊
သစ္စာလမ်းပါ၊ ထီးဖြောင်ဖြင်
ကိလေးလို့စင် ဉာဏ်ရောင်းထန်း၊
သဗ္ဗညုဉာဏ်၊ လ၊ သွပ်ငါ
ဗွေဘုရာထွာ မျတ်လို့ဝင်၊
သ၊ ကိုနောင်ရင်၊ ခွေသွင်းယူ၊
ခွ၊ စုံရောင်းချိုး ကီးညှိုးမွေး၊
နစ်သက်စွမ်းစွေး ဝိုင်းရိုးသေး၊
ခေါက်ဝိုင်းနီဗွေ ဘုရားကွဲနီသြ။ ➤

(၂၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အပိုင် (၃)

ကဝိုင်းဗားနော	ထွာဘုရာ၊
ယံလ၊ယို၊မာ၊	သ၊မိဋ္ဌာန်၊
မဂ် ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊	နောင်၊သွူရင်၊
ခါးလားလ၊တွင်၊	ခွေသွဉ်းယို
ကကျွတ်ထင်းကို	စိုးမိုင်၊ယောင်း
ဘွဲလင်လွေတင်း	ထွာချာလို၊
ခွေခြားမျတ်မျို၊	အားဇာနီး
သိက္ခာကျင်၊အိုး	သီးလခွေင်
မဲ့နားသေဗွေင်	ကုသိုလ်းမာ၊
ကားကရေရ၊	ထွူအောင်းမျင်း
တရာ၊ရောင်းတင်း	သေထီးမွိုင်
ဝဋ်ရွှီးထပ်ထွိုင်	ခူးထန်းလ၊
မဂ်ဉာဏ်းဆေးပ၊	ဖွန်းဖန်းလီ
ကျွတ်ဖြားဆာသီ	ကင်၊ခန်းချား
ယံကထွာဗား	နဲင်းနောင်၊ခါ
စွမ်းနီ၊စွမ်းဟာ	ဆုတောင်၊သေးသေးသြ ॥

စနေနီ၊ ဟော်၊ဓမ္မစကျားခန့်၊

၅။ ထွာထွူဘုရာ၊ ကျွဲလွေ့ချား
အိုးမိဂဒါး တခြာတန်
ကထိုညာယန် တပဲ့လီ၊
ရီးခါအုံညီ၊ ကဝတ်ပတ်
ဗွေးရဟန်၊မျတ် လွေ့မော့တီး
ပဉ္စဝဂ္ဂီး ငတ်၊ပါ၊စွါ၊
ခွဲယင်းသ၊သွါ၊ လော့ကျိုးဖစ်
မဟားသက္ကရာဇ် ရှာသွံပိုး
လာဗွေဝါးဆို၊ စနေဟာ
စပြည်ထန်းလာ အခိန်းခါး
ဓမ္မစကျား ဟော်၊နယ်ယံ
ဗျဟ္ဗားတနံ လွင်နားခြပ်
တလေ့စီးစပ် ကဟော်၊ဖေး
ဘုရာ၊နီဗွေး သွဉ်းယူးလွေ့၊
နစ်သက်သ၊ရေး ပီတိပြိုင်
စူနံ၊ဗိုတိုင် ကတောင်ဒင်း
ရိုးသေးဝိုင်းထင်း နီဗွေးဘုရာ၊သြ ။ ➤

(၂၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

နောင်၊ထွူတင်နော	ဆုတောင်၊ဒျား
မွေစကျား	ကဟော်၊ကျာ၊
ဝိုင်းဟားဘုရာ၊	နဲင်းယိုခါ
အကျို၊တန်အာ	သ၊မိဌာန်း
ယံလ၊နိဗ္ဗာန်း	ကွီဆု၊ရင်၊
မဉ်းလ၊ခွိုန်းရင်၊	ခွေသွဉ်းယို
ထွာဒျားလို၊ပို	စွမ်းဇာတ်သေး
တိဟိတ်သန္ဓေ	အကြွီဟောင်
ဉာဏ်းဖိုင်တဆောင်	ဒါးပညား
ထွာဝင်၊ဆရာ	ဟော်၊တရာ၊
ယံမွေးစွဉ်းထာ၊	ဗွောင်မဲ့နား
ကယ်ဝင်၊ခိုးလျား	မာ၊ခွ၊ရူ၊
ခန္ဓာဝဋ်တူ	ဟွန်ပွို၊အန်၊
ထွာဒျားရဟန်၊	ကျင်၊သိက္ခာ
ပျူသားသနား	သွတ်၊စိုးပန်
ဘွဲ့၊ကံးထိုသန်	အုံတရာ၊
ယပ်၊တောင်းယို၊မာ၊	မက်ဖိုလ်းဉာဏ်း
ယံလ၊နိဗ္ဗာန်း	ကွီဆု၊နဲင်းနောင်၊ သြ ။

အဂါးနီ၊ ကူနီဗွာန်ခန်၊

၆။ လယ်ဟော်နယ်ပျ၊ ချစ်ဝေးနေ၊
ဘုရားနီဗွေး ကကျိုစာ၊
ခွေးလေနီနာ၊ မအံ့ဗား၊
လစ်ဆီတံ၊ဝါး နောင်တင်ခါ
သက်တော့ဗွေငါ သွစ်ဆီတွင်၊
ခွန်သီနောင်ရင်၊ လွဉ်လောင်းဖစ်
မဟားသက္ကရာဇ်၊ ရှာလစ်ဆီ
သွစ်ဗားလွှဲကီ ဒေဉ်ရုတ်၊
လာဗွေဟာနော နီအဂါး၊
အင်းချင်းမျှူးခါး ကိန်တလွာ၊
နီဗွေးဘုရား၊ ကူနီဗွာန်၊
မဲ့ထီရီးထန်၊ လိုပေါင်အာ၊
ကယ်စွဉ်းမွိုးဖါ အွဉ်းကွဲင်နု၊
တလွိုးပေးသ၊ စွမ်းဖြာဖြာ၊
ငွိုးရောင်လွထာ၊ ခိုခိုမူး၊
ခွေသွဉ်းထင်းယူး နောင်ကိုခြာ၊
တလွိုးလဲပါ ဟွန်လော့ကာ၊
ကီးညိုမွေးငါး ဗွေးဘုရား

(၂၉) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

➤ စွမ်းသွိုးလွဉ်ထာ၊ ပီတိပြိုင်
စူခိုမ်၊မိုတိုင် ယော့ကီဒင်း
ရိုးသေးဝိုင်းထင်း နီဗွေးဘုရာ၊သြ ॥

ဝိုင်းဗားယိုနော ကူနီဗွာန်း
သ၊ဖူးမိဗွာန်း ကရေးခါ၊
မဂ်ဖိုလ်းတရာ၊ ယံလ၊ဗွေး
တဏှားဝဉ်ဟွေး မခိုင်းဗွေ
ထီးမေးလေားထေ့ နဲင်းထာ၊သား
လေားဘ၊သ၊ဗား မလို့စင်
မဉ်းကျတ်ဗားဖျင် စိုးမိုင်၊ယောင်း
ထာ၊ကိုင်ကျတ်တဝ်း မျတ်မွိုးဖါ
ရွဉ်ခံ၊လွိုင်းအာ သိုင်၊ရွှေခြား
သေထိုမ်းမာ၊ဒျား ကုသိုလ်းခန့်၊
သက်ထို၊ခွိုင်းသန့်၊ ချမ်၊သားမွေး
မဉ်းသီနောင်းဟွေး တနီ၊ခါ
ဆာညနောင်းလာ မမော့ဗား
အောင်းလွို၊လွို၊ကား ထာ၊သာထဲ
နဲင်းပါ၊ဆိမ်၊မဲ့ ဗေင်းဒွီးထာ၊
ပေးတန်အမျာ၊ ဟွန်လေားကား
ဝင်၊မာ၊ယံငါး ပွယ်၊တရေ၊ ➤

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၃၀)

➤ သံဃာလုလွေ၊ ကသမ်းအာ
တရာနားပါ ကုသိုလ်ဖန်
အပါယ်လစ်ခမ်း ကင်လွစ်လ၊
ဘွဲ့ဟော်ရွှစ်ဗ၊ စွမ်းဇာတ်ဇာတ်
နိဗ္ဗာန်ခွေဇာတ် ချမ်းသာသေး
ယံလ၊မြိုင်ဗွေ ဆုတောင်းနင်းနင်းသြ ။

တေဇာဇာတ် မေးခိုင်းခန့်၊

၇။ ကူလဲဦးနိဗ္ဗာန်၊ ဗွေဘုရား
ကအောင်းကိုင်ခါ၊ ရုပ်ကလာပ်
နဲဦးစွဦးခံဇာတ် ထွားမမြိုး
တဆီပိုင်တို့၊ ဒိဉ်ရုတ်လောင်း
ခုံးထုံခုံးမောင်း တချင်ကျူး
ခိုခိုမှုေးမှုေး ပူးဇေးလွ
ဆီနီတို့လွ တနင်ဇွေ
ပင်ထင်းဇွေဗွေ သိုးလောင်းကီ
ကဿပအီ လွဉ်ပိုင်သြ ။ ➤

(၃၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

➤ သစ်ထွူတင်နှော တွိုးနှောင်၊ခါ
 နံးသားခြိုးအာ မေးတင်းကူ၊
 အဝ်းကိုင်သေ၊ဂူ၊ ဆွတ်၊ဓာတ်တေား
 ခွေသွဉ်းရေ၊ရေား ယူးယူးလွေ၊
 ဗွေအွဉ်းကိုင်သေ၊ နီနာ၊တား
 အွဉ်းသ၊ဒါးဒါး အကျို၊တန်
 ယွမ်းအံးအားသန် ပိုင်ရိုးသေး
 ဘုရာ၊နီဗွေ ဓာတ်တေားနဝ်၊သွူသြ ॥

 ပိုင်းဟးယိုနှော ဓာတ်တေားကျို၊
 ခန္ဓာ၊ငတ်၊မျို၊ နေးဒွမ်ဒျား
 နီဗွာန်းချမ်၊သား ယံလ၊မွေး
 ခါးလားလ၊ဟွေး ကွတ်ဟးချာ
 လို၊ဘဝထွာ စိုးမိုင်၊ယောင်း
 ယံသီမွန်းတောင်း တခြာကို
 ထာ၊သီကိုင်ယို အစားစား
 ဒုက္ခခိုးလျား အဒေါင်းဒေါင်း
 လွမ်လံကျို၊ခြောင် ဒို့၊သောင်းဖုံ၊
 သီတေတ်၊ထာ၊လုံ၊ လုံးလဲင်းခါး
 ဝင်၊လွဉ်းသော့၊ဒျား ခြောက်၊သုံကို

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၃၂)

စတင်စားယို	ငိုမတန်း
သီတိရစ္ဆာန်	သီပေါပယ်
မာဗားတောင်းပွယ်	ကံ့ညမ်းငါး
လှတောင်းသံဃာ	တပါးပါး
လွစ်နားတရာ	တငွါငွါ
မိုးဖါကထွာ	ဖူးဝေးချင်
ထီးဗားတောင်းရင်	သီညာယန်
ဘဝယပ်ဖြန်	ယံလွစ်မော့
စွမ်းဇာတ်တွိုးသော့	ဘဝမျတ်
ထင်းထိုမပ်မပ်	လှချမ်းသာ
ဆုတောင်သေချာ	နဲင်းနပ်သွေးနဲင်း ॥

ငေါင်းဖန်းဖေး ကုသိုလ်ခန့်

မွူးနီကျပ်တေ	အံ့သန္ဓေ
သောကျားနီဗွေ	လွူးဖွားလင်
တနင်္လာရင်	ထန်းတခြာ
ဗုဒ္ဓဟူခါ	ထွာဘုရာ
စနေနီမာ	ဟော်စကျား

(၃၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

မွူးနီအင်္ဂါး	နိဗ္ဗာန်ကူ
နင်၊ နွေ၊ နီ၊ သူ၊	ထွာဓာတ်တေား
ခွေသွဉ်းပူးဇေား	ကဝဲင်းယို
စွမ်းမွေးသ၊ ကို	လ၊ ကုသိုလ်း
ဝင်၊ တားကျို၊ လိုး	အီးဖန်းဖ
တယ်ခန်းအစ	မွိုးဖါယား
ကထွာဆရား	ဖူးဝေးပေါင်၊
ပွေါလမ်းပွေါကျောင်၊	လူ၊ တနံ
ဒုက္ခအောင်ခံ	ထွာပိတ္တား
ငါးရိုင်၊ ပါချား	ယမမင်၊
သိကျာ၊ သွေရင်၊	လူ၊ မိုးသား
သောင်းဟံးပွေါထွား	ခွန်ဒေးဝါး
မိုး၊ ခလျချား	ဟံးဆ၊ ကီ
ကောင်လောင်းအိုးကီ	လို့လို့ဗွေး
ခွေသွဉ်းဖန်းဖေး	ယံနေးဝွေါ
ထူးတွာတွာသွေ့	ကုသိုလ်းယိုနော
	ဗွေးသီးသြ ॥

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၃၄)

**ငေါင်းပိုင်ဘုရား
ဆိုသဇွေးခန့်၊ ကဗျာ**

- ၁။ ပါးရမီးရွမ်စု - တယံးသုမေးတး
လစ်အသချေး - ဝွေဗွေးကျိုးစာ၊
လွှဲငါနပ်ကိန်း - တသိန်းကမ္ဘား
သွတ်ဝေသန်း - ပြောင်ထန်းထင်းလူးခြာ ။
- ၂။ လင်းသော့လိုဒုံ - ယံအံသဇွေး
ဗျဟွားလူသီး - လောင်းရီးသေဝွေ၊
သူဆီန္တုတ်ပိုး - ဝါးဆိုဗွေဖေး
လောင်တော့ဗွေ - သဇွေး အံကျပ်တေ ။
- ၃။ အံသဇွေးခန့် - ထူဆန်းဟောင်ငါး
ခေါက်ပိုင်မာဟာ - မင်္ဂလာတရာ၊
မင်္ဂသ၊ဖိုလ်ညာဏ် - နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ၊
ယံလဗွေ - သရေဆုတောင်းပါ ။
- ၄။ ခါးလားလတန် - ခွခန့်ချမ်းသာ၊
ဘဝတန်ပေး - ကံးဖေးထဲရာ၊
မော့မွိုးပါမျတ် - အာဇာတ်ခြွေခြား
ဒုက္ခလျား - ဝင်ယား လွစ်ကင်ညာ ။

(၃၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**ငေါင်းဝိုင်းဘုရား
လွှဲးဖွားခန့်၊ ကဗျာ**

- ၁။ အုံသန္ဓေအိ - တဆီလာတား
 နေင်းသူသွမ်းဗား - ခိန်းခါးနောင်ရား
 ဒေဉ်ရုတ်မွေဩ - နီ၊နောသောကျား
 လွှဲးဖွားဖေး - လောင်ပေးဖုတ်ဖွဲဗွာ ။
- ၂။ သစ်လွှဲးဖွားလင်၊ - ကျွဲထင်လွေဒါး
 ရှိုင်းဟန်ဒေါ့ငေါင်း - ငမ်းတောင်းလာလာ၊
 လောကအကို - ခွေယိုအံးဖြား
 တန်သွတ်ပွေး - မျတ်မွေး လွှဲးပါအာ ။
- ၃။ ကလွှဲးဖွားခန့်၊ - ထူဆန်ဟင်ငါး
 ခေါက်ဝိုင်းမာဗား - မင်္ဂလာတရား
 မင်္ဂသုဗိုလ်ညဏ်း - နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
 ယံလမွေး - သရေ၊ ဆုတောင်းခါ ။
- ၄။ ခါးလားလတန်၊ - ခွဲခန့်ချမ်းသာ
 ဘဝတန်ပေး - ကံးဖေးထွဲရား
 လွှဲးမွေထွဲနော - သုခေါရွှေခြား
 မွိုးဖါယား - ထီးဗား ရွှတ်တန်ငါ ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၃၆)

**ငေါင်းပွဲင်းဘုရား
တော့ထွက်ထန်းတခြာခန့် ကဗျာ**

- ၁။ ဆီသူသက်ခါ - နင်းဗွာလွဉ်ပူ
ယသော့နင်းဟွေး - ယံမွေးအထူး
တော့လမ်းထွေခါ - အွဉ်းထွာနင်းမူ
ခွန်စေ့စိန် - ခိန်းနင်းသွံဆီသူ ။
- ၂။ ဖြားဆားသီခန့် - ရဟန်းခရာ
လောင်တော့သေငမ်း-ထွေခန်းတရာ
ကွတ်၊ နွတ်၊ တွိုးခါ - ဆိုးလာဗွေချား
တနင်၊ လား - သျှင်တား ထန်းတခြာ ။
- ၃။ တော့ထွက်အခန့် - ထူးဆန်းဟင်ငါး
ခေါက်ပွဲင်းမားဟား - မင်္ဂလာတရာ
မင်္ဂသ၊ ဖိုလ်းဉာဏ် - နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
ယံလ၊ ဗွေ - သ၊ ရေး ဆုတောင်းခါ ။
- ၄။ ခါးလားလ၊ တန့် - ခွဲခန့်ချမ်းသာ
ဘဝတန်ပေး - ကံဖေးထွေရာ
ကျွတ်ဖြားဆာသီ - ပူလီသေနား
မားကုသိုလ် - စုပိုး ယံလအာ ။

(၃၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**ငေါင်းပိုင်းဘုရား၊
ထွာဘုရားခန့်၊ ကဗျာ**

- ၁။ တေားထွက်လွေ့ငါ - တဟာချင်၊ဒျား
နေားမားခြောင်ထျ၊ - ငွှင်းချ၊ခွမ်၊လာ၊
ရုံးပိုင်သက်န့်၊ - ရဟန်း၊ထွာမား
ဗွေးသီးခတ် - ထီးမျတ် ယံလွှိပါ၊ ။
- ၂။ ဒုက္ခယံသျှင်၊ - ကံကျင်၊လွေ့မား
သူနောင်းညင်၊ - သွီးယားလဲင်၊ကြာ၊
တရျာ၊သွံခါ - ရုတ်၊လာဗွေဒျား
ဗုဒ္ဓဟူ၊ဟွေး - ထူ၊မွေး ထွာဘုရား ။
- ၃။ ထွာဘုရားခန့် - ထူ၊ဆန်း၊ဟောင်ငါး
ခေါက်ပိုင်းမားမား - မင်္ဂလာ၊တရား
မင်္ဂသ၊ဖိုလ်းညဏ်း - နိဗ္ဗာန်၊ချမ်၊သား
ယံလ၊ဗွေး - သ၊ရေ၊ ဆု၊တောင်၊ခါ၊ ။
- ၄။ ခါးလားလ၊တန်၊ - ခွ၊ခန့်၊ချမ်၊သား
ဘဝတန်ပေး - ကံးဖေးထွဲရာ၊
ခြေခြားမျိုးမျတ် - လို၊ဇာတ်ထွာမား
သေဒါးထီး - ဇာ၊နီး နမ်းကျင်၊ဗွာ ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၃၈)

**ငေါင်းပိုင်းဘုရား
ဟော်တရာ၊ ဓမ္မစကျားခန့်၊ ကဗျာ**

- ၁။ ထွာဘုရားထွ။ - ကျွဲသွူမိဂဒါး
ပဉ္စဝဂ္ဂိး - မော့ထီးထွူထား
ထွာလဲဉ်းဘုရား - ဟော်ကျားသျှင်ဗား
ငတ်ပါးဟွေး - ယွမ်းမွေး တွိုးနပ်ခါ ။
- ၂။ သက္ကရာဇ်တရား - လွှဲခါသွံဗား
ဝါးဆိုးမွေဖေး - စနေနောင်ရား
လာရောင်းထန်းစ - ဓမ္မစကျား
ဟော်ဖေးရီး - မွေးသီး ယိုငတ်ပါး ။
- ၃။ ဟော်တရာခန့် - ထူးဆန်းဟောင်ငါး
ခေါက်ပိုင်းမာဗား - မင်္ဂလာတရား
မင်္ဂသုဇိလ်ညာဏ်း - နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
ယံလုမွေး - သရေရ ဆုတောင်းခါ ။
- ၄။ ခါးလားလုတန်း - ခွဲခန့်ချမ်းသာ
ဘဝတန်ပေး - ကံဖေးထွဲရား
ထွာလိုညာဏ်းဟပ် - တဆောင်ပညား
ဝင်ဆရာ - သျှင်ဒါး ဟော်တရာ ။

(၃၉) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**ငေါင်းပိုင်ဘုရား
ကူနိဗွာန်ခန့်၊ ကဗျာ**

- ၁။ ထွာထွူဘုရား - ဗောဓိညာ၊လွေ၊ဗား
 ကယံးချွမ်ဝေးနေ - ဟော်၊ဖေးတရာ၊
 စင်၊သျှင်းထွဉ်းပိုင် - အဉ်းကိုင်သားသနား
 ဆိုင်၊ချာတား - ချမ်းသား ယံကထွာ ။
- ၂။ သွမ်၊ဆီသက်အီ - လစ်၊ဆီငတ်၊ဝါး
 ချာ၊လစ်၊ဆီတား - သွမ်၊ဗားလွှဲ၊ခါ၊
 ဒိုင်ရုတ်၊ဗွေဟာ - နီ၊ထွာအင်္ဂါး
 ကူနိဗွာန် - ကျွဲ၊ထင်း ငိမ်းတင် ။
- ၃။ ကူနိဗွာန်ခန့် - ထူးဆန်း၊ဟောဝင်၊
 ခေါက်ပိုင်၊မားဗား - မင်္ဂလာ၊တရာ၊
 မင်္ဂသ၊ဖိုလ်းဉာဏ် - နိဗ္ဗာန်၊ချမ်းသား
 ယံလ၊ဗွေ - သ၊ရေ၊ ဆုတောင်း၊ခါ၊ ။
- ၄။ ခါးလားလ၊တန် - ခွဲ၊ခန့်၊ချမ်းသား
 ဘဝတန်ပေး - ကံ၊ဖေးထွဲရာ၊
 ရွှင်ခံ၊လွှဲ၊အာ - ကွိုင်၊ပါတန်၊ဗား
 သီခန့်၊တို့ - အဝ်းလွှဲ၊ မဲ့ပေင်၊ငါ ။

**ငေါင်းပိုင်းဘုရား
တေဇာဓာတ်ခိုးခန့်၊ ကဗျာ**

- ၁။ ဝိညာဏ်းချုပ်ပျတ် - ရုပ်ကလာပ်ခန္ဓာ
နဲင်းစွဉ်းခံတူ - လွဉ်ဗူးအများ
စွမ်းနီမဆွိုး - တလွှိုးဟောင်းငါး
မဲ့ထီဟူး - ခိုမှုး ငွိုးရောင်အာ ။
- ၂။ ပွယ်ပူးဇေးယို - မျတ်ထိုဟောင်းငါး
ခုံးအူချင်းကျူး - ခိုမှုးကမား
တဆီနီည - ဒေဝဗျဟွား
ပိဝင်းဗွေး - နင်းဇွေး ဓာတ်တော့ထွာ ။
- ၃။ တေဇာဓာတ်ခန့် - ထူးဆန်းဟောင်းငါး
ခေါက်ပိုင်းမားမား - မင်္ဂလာတရား
မင်္ဂသုဇိလ်းညာဏ်း - နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
ယံလဗွေး - သရေရ ဆုတောင်းခါး ။
- ၄။ ခါးလားလတန် - ခွဲခန့်ချမ်းသာ
ဘဝတန်ပေး - ကံဇေးထွဲရာ
လဲဉ်းထိုမျိုးမျတ် - လိုဇာတ်သင်္ဃာ
သီခိုးလျား - ငွိုးငါး ယံလွှစ်ထွာ ။

(၄၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**ဝိုင်းဘုရားနွတ်၊မွူးနီ၊ထွါ
ဖန်းဖေးကုသိုလ်း ကဗျာ**

- ၁။ သန္ဓေကျပ်တေ၊ - ဖွားလွေ့သောကျား
 နင်၊လားနီ၊တွက် - တေားထွက်လွေ့ညာ၊
 ဗုဒ္ဓဟူ၊နီ၊နက္ခတ် - ပွေးမျတ်ထွာဗား
 နီ၊စနေ - ဟော်၊ဖေး တရားငါ ॥
- ၂။ နိဗ္ဗာန်ထူးကူ၊ - ယူးသူ၊အင်္ဂါး
 ပူးဇေားဓာတ်မေး - နင်၊ဇွေးနောင်၊ရာ၊
 နွတ်၊နီ၊ဗွေခြင်း - ခွေသွင်းတောင်၊ဗား
 ဝိုင်းအီသေး - နီဗ္ဗေ၊ မွူးနီ၊ထွာ ॥
- ၃။ နွတ်၊နီ၊ဗွေခြင်း - ခွေသွင်းဝိုင်းဗား
 အာမွေးကုသိုလ်း - စုပိုးနောင်၊ရာ၊
 သတ္တဝါးမျိုးသူ၊ - လို၊လူ၊ဗျဟ္ဗား
 ယံလ၊ဗွေး - သ၊ရေ၊ ဖန်းတွာတွာ ॥
- ၄။ ကွပ်ကုသိုလ်းယို - တန်ထိုစွန်၊အား
 မူးခိုတန်ပေး - ဝေးနေအများ
 နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ယံခွေချမ်းသား
 ရိုးသစ္စား - မေတ္တာ၊ ပသာငါ ॥

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၄၂)

သံသရာအကျောင်

ခွန်တန် မိလိန္ဒ - ရီ

“ ဩဗွေ နာဂသေန - ‘သံသရာ’ ကရိုနောင်၊ နှိုင်းမိုင်၊
ဗွေဩ ”

ဗွေနာဂသေန - ဖြေ

“ တကားခွန်တန်ဟွေး - ကျွတ်ယိုကိုထွဲတင် သီချာယို
ကို၊ သီယိုကိုထွဲတင် လွေ့ကျွတ်တောအွိုးသူ၊ ကျွတ်အွိုးသူ၊
ထွဲတင် သီယင်းအွိုးသူ၊ သီအွိုးသူထွဲတင် ကျွတ်တောဖျင်
အလင်၊ တကားခွန်တန်ဟွေး - ‘သံသရာ’ ကရိုနောင်၊ ယိုသွဲ
သနယ် ”

(မိလိန္ဒပဉ္စပါဠိ - ၈၂)

သျှင်နယ်စင်းယင်း သံသရာ အဓိပ္ပါယ်

“ ဣဓ - ယိုကို ” ကရိုနောင်၊ အရပ်ယို၊ ဘွဲးဘဝယို၊
ကျွတ်အရပ်ယို၊ ကျွတ်ဘွဲးယိုထွဲတင် သီချာအရပ်ယို၊ သီချာ
ဘွဲးယို၊ သီအရပ်ယို၊ သီဘွဲးယိုထွဲတင် လွေ့ကျွတ်တော (လွေ့
လွှဲးတေား) အရပ်သူ၊ ဘွဲးသူ၊ ကျွတ်အရပ်သူ၊ လွှဲးဘွဲးသူ၊
ထွဲတင် သီအရပ်သူ၊ သီဘွဲးသူ၊ သီအရပ်သူ၊ သီဘွဲးသူထွဲ
တင် လွေ့ကျွတ်တော အရပ်လင်၊ လွေ့ကျွတ်တောဘွဲးလင်၊

(၄၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

အောင်းတရပ်ထွ်တရပ်၊ တဘွံးထွ်တဘွံး သီထွ် ကျွတ်၊ ကျွတ်ထွ် သီ အောင်းတဝေ၊ အောင်းတပန်း ဗူးပန်းချာငါ၊ အနာအထျ၊ ထီးထွေမသေ၊ လေလေခေ့ခေ့၊ ပြေ့ပြေ့ဖျော်ဖျော်၊ ပေါ်ပေါ်တုံတုံ၊ မအုံမဆွိုး၊ ကွပ်ပွိုးနောင်မ၊ ဟဲ့ဗား “သံးသရား” နောင်သွ။

အဓိပ္ပါယ်အချုပ်

“ သီထွ် ကျွတ်၊ ကျွတ်ထွ် သီ ” ကအောင်းထွာလွေ၊ နှိုင်းနောင်နပ်၊ ဟဲ့ဗား “သံးသရား” နပ်သွ။

သံးသရားနပ်၊ ထောင်အထျမော့တောင်း၊ တယ်းစမိုင်ကို တယ်းဘဝမိုင်၊ သေနှောင်တင်းနပ်သွ။

ဥပမား - ဆို့တခေါ့ရှု၊ ဒေါ့တခေါ့မွဲ၊ ရားတခေါ့ရား၊ ထူးအရားရှုနပ်၊ ဆို့ဖျင်၊ ဒေါ့ဖျင်၊ ရားဖျင်၊ အင်းအရှု၊ ဒေါ့အမွဲ၊ အင်းအမွဲ၊ ရားအရား၊ ထွာအရှုတင် -

“ တခေါ့ရှု၊ အောင်းမိုင်ကို ထွာလွဉ် ”

“ အောင်းတခေါ့မွဲ ထွာလွဉ် ”

“ တခေါ့မွဲနပ်၊ အင်းမိုင်ကို ထွာလွဉ် ”

“ အောင်းတခေါ့ရှု ထွာလွဉ် ”

“ တခေါ့ရှုနောင်၊ အောင်းမိုင်ကို ထွာလွဉ် ”

“ တယ်းစ တခေါ့မွဲ ”

“ တချေ၊မ္မူးနောင်၊ အောင်းမိုင်၊ကို ထွာလွဉ် ”

“ တယ်းစ တချေ၊ရူ၊ ”

မဉ်းရီ မဉ်းဖြေးနဲင်းနောင်၊ဟ တယ်းစအရပ်မိုင်၊ တယ်းစ အမ္မူးမိုင်၊ တယ်းစအရူမိုင်၊နောင်၊ သေခွောင်၊နေဟောင်း၊ သေ နွောင်၊တောင်း။

ဥပမား နဲင်းနောင်၊နေနေ - လို၊တဖြာ၊တဖြာ၊ယို၊ သတ္တဝါ၊ တဗားတဗားယို အကျုတ်စအရပ်မိုင်၊ အံ့စပဋိသန္ဓေ၊ မွိုးနမ်း လောင်းအဖြာ၊မိုင်၊ - စတင် မဉ်းထောင်ထွား အထျးသူ၊နောင်၊ တသေခွောင်၊တောင်းနပ်၊သွ။

သံးသရာအကို နီယိုကျုတ်ဗားလဲဉ်း ကားမိုင်၊လဲဉ်း၊ ဖြား ဗားလဲဉ်း ကားမိုင်၊လဲဉ်း၊ ဆာဗားဖိုလဲဉ်း ကားမိုင်၊လဲဉ်း၊ သီဗား ဖိုလဲဉ်း ကားမိုင်၊လဲဉ်း ယူးချာစံ၊မွိုင် သေနေဟောင်း၊ သေတောင်း။

စိုးမိုင်၊စိုးမိုင်၊တဲ့ ကျုတ်ဗား၊ ပန်မိုင်၊ပန်မိုင်၊တဲ့ ဆာဗား၊ ဘဝမိုင်၊ဘဝမိုင်၊တဲ့ သီဗား။

ကျုတ်ဖြားဆာသီ၊ ကီကီလလ၊ ဘဝချာငါ မဉ်းအင်းထွာလွေ၊ဗော့၊ နဲင်းနောင်၊နောင်၊ (ယူးစဲင်းစဲင်းမွိုင်) ထူးကဲထားနဲင်းမိုင်၊ဟောင်း-

ကွပ်ပွိုးနောင်၊မ၊ ဖေးနေးကလွစ်ထန်းလ၊ခန်း ဘဝစန်း

(၄၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

သံသရာယိုနောင် - အောင်လိုမာမွေးမွေးငါး ဒါနု သီးလ
ဘားဝနာဖုံး နောင်သွ။

ဆင်းသီ ဆင်းကျွတ်၊ ပြောင်ပြတ်ချာငါ၊ ကလွေထွာဒါး
ဘွဲဖုံးနောင်၊ ပွေးဘုရာဝါဒအလ၊ ဟော်ပျနယ်ခါ၊ လယိုအတို့င်၊
သွ။

၁။ အပါယ်ခမ်း ၄ - ဘွဲ

၂။ လိုခမ်း ၁ - ဘွဲ

၃။ လူခမ်း ၆ - ဘွဲ

၄။ ရူပဗျဟွားခမ်း ၁၆ - ဘွဲ

၅။ အရူပဗျဟွားခမ်း ၄ - ဘွဲ

စုစုခြံး ၃၁ - ဘွဲနင်သွ။

ယို ၃၁-ဘွဲနင်၊ ထွာသတ္တဝါးသီး အံအင်းခင်းလမ်းတင်
ဟဲ့၊ “ ဩကာသလောက ” နောင်သွ။

တိရစ္ဆာန်တဲ အမွူးအထီး အင်း၊ လိုတဲနောင်၊ အမူးအခို
အောင်၊ ဗျဟွားနောင်တဲ အောင်ချား ဗျဟွားခိုလွမ်း၊ ဗျဟွား
မူး အိုင်ထောင်း၊ တောလမ်းတောပါးတောင်း နောင်သွ။

၃၁ - ဒုံကအုံသောသား နမ်းခန္ဓာ ကားကအောင်ဖုံးတဲ
နောင်၊ ဝွေသီးကစံးစာ၊ ကခံးစာဟား အားရုံးဟောင် အားရုံးကိုင်

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၄၆)

အမျိုးမျိုးဖုံးတဲ့နောင်၊ နီဗွေးဘုရာ၊ ကထိဒါဒါ၊ သစ္စာအလ၊
ထွာစွဉ်းချာ၊ ဒုက္ခသစ္စာလွဉ်းလွဉ်းနောင်သွ။

ဒုက္ခသစ္စာ (ဒုက္ခဗွေမဲဉ်း) ကရီနောင် -

ကျွတ်ဟးတဲ့ ဒုက္ခ၊ ဖြားဟးတဲ့ ဒုက္ခ၊ ဆာဟးတဲ့ ဒုက္ခ၊
သီဟးတဲ့ ဒုက္ခ၊ လွှဲဟးပို၊ လွှဲဟးမာ၊ လွှဲဟးဝါ၊ လွှဲဟး
နီနမ်း၊ လွှဲဟးပါ ဝင်နမ်းဖုံးနောင်တဲ့ ဒုက္ခ။

မိုးသီ၊ ဖါသီ၊ ပိုသီ၊ လီသီ၊ ဖူးသီ၊ ဝေးသီတင် ပေးသ၊
တလွိုး၊ လောကားငွိုးယီး၊ မဲ့ထီကရီးကရီးဟးနောင်တဲ့ ဒုက္ခ။

တမဲဉ်လွေတမ်းတဲ့ လွေဟး၊ တမဲဉ်ခွမ်မာတမ်းတဲ့ ခွမ်
မာဟး၊ တမဲဉ်ထမ်းတောင်းတဲ့ ထမ်းဟး၊ တမဲဉ်ထောင်းတောင်းတဲ့
ထောင်းဟး၊ တမဲဉ်ဗျတ်တမ်းတဲ့ ဗျတ်ဟး-စတင် နဲင်းနောင်ဖုံး
တဲ့ ဒုက္ခ။

မဲဉ်လွေတဲ့ လွေဟးတမ်း၊ မဲဉ်ခွမ်တဲ့ ခွမ်ဟးတမ်း၊ မဲဉ်
ခြိုင်းတဲ့ ခြိုင်းဟးတောင်း၊ မဲဉ်ဟွေးတဲ့ ဟွေးဟးတောင်း၊ မဲဉ်ဆွတဲ့
ဆွဟးတောင်း စတင်နဲင်းနောင်ဖုံးတဲ့ ဒုက္ခ။

မဲဉ်ဒေါသွတဲ့ ဒေါခွင်အဲဉ်ထောင်း၊ အောင်လိုးဒေါသွတဲ့
ဒေါဗျူနီတမ်း၊ တမဲဉ်ဒေါတမ်းတဲ့ ဒေါဟး၊ တမဲဉ်အာငေါင်းတမ်း

(၄၇) ဘားသာရေး၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

တဲ့ အာငေါင်းဟား၊ တမဲဉ်ဟွန်တင်းတဲ့ ဟွန်ဟား၊ တမဲဉ်နားတောင်း
တဲ့ နားတေ့၊တေ့၊ဟား စတင်နိုင်းနောင်၊ဖုံးတဲ့ ဒုက္ခ။

ရက်ပဲငါးငါးတင် မဲဉ်အုံညီတဲ့ အုံညီဟားတင်း၊ တမဲဉ်ဖ
တင်းတဲ့ ဖဇွန်ထိုးဟား၊ ဖညာထိုးဟား၊ ဖသီထိုးဟား စတင်ရှင်းနောင်၊
ဖိုးတဲ့ ဒုက္ခ။

လွှဲထိုးငါးတင် မဲဉ်အုံညီတမ်းတဲ့ အုံညီဟား၊ တမဲဉ်ထီး
တောင်းတဲ့ ထီးဟား နဲဉ်းနောင်ဖုံးတဲ့ ဒုက္ခ။

ကမဲဉ်လၢနောင်, လၢတောင်း၊ တမဲဉ်လၢတောင်းနောင်,
လၢ၊ ကမဲဉ်အံအရပ်နောင်, အံဟးတောင်း၊ တမဲဉ်အံတောင်းအရပ်
နောင်, အံဟး၊ ကမဲဉ်အံအမျိုနောင်, အံဟးတောင်း၊ တမဲဉ်အံ
တောင်းအမျိုနံ, အံဟး၊ ကမဲဉ်ကွဉ်ကၢအမျိုနံ, ကွဉ်ကၢဟး
တံး၊ တမဲဉ်ကွဉ်ကၢတံး အမျိုနံ, ကွဉ်ကၢဟး စတဲင်နဲးနောင်,
ဖံးတဲ့ ဒုက္ခ။

အပစ်အောင်းတဲ့နောင်၊ အပစ်အဉ်ထောင်းတဲ့နင်၊ ဝင်၊မျှင်
ဝင်၊ကျ၊ ဝင်၊ထျ၊ဝင်၊နက်၊ ဝင်၊နီစွက် ဝင်၊မာ၊ဆာ၊ ကော့၊ဝါကော့၊
ဗွိုး လဲင်၊ဗွိုးမားနေးစွင်ထာ၊ စတင်နဲင်းနောင်၊ဖုံတဲ့ ဒုက္ခ။

အုံထားအောင်ငမ်းမာဝင်၊ အုံနွဲ့မား၊ အုံတေတ်မား၊
လွင်းမား၊ ထိုမားခြိုင်းမား၊ စတင်နဲင်းနပ်ဖုံးတဲ့ ဒုက္ခ။

ဝင်၊ ကြိုဝင်၊ မိန်းတင် အဲဉ်ထမ်းတဲ့ မာ၊ ဟားအအောင်း၊ ဝင်၊ ထွဉ်းအံးတင် တန်၊ တင်းတဲ့ မာ၊ ဟားအတန်၊ ဝင်၊ ထွဉ်းထံးတင် ထွဉ်းငါးတဲ့ ဒေါ၊ ချာလ၊ တောင်း၊ နွှောင်၊ တောင်းတဲ့ မာ၊ ဟားအနွှောင်၊ ထံးဟားတော့၊ တော့၊ တလော့၊ ချာတလော့၊ ငါ၊ ရှိုးငါးမရေ၊ မရား၊ မဲဉ် အံ့ပဆားတဲ့ ဒေါ၊ ဗွဉ်းတင်း၊ လွေ၊ နွှောင်၊ တင်းတဲ့ လွေ၊ နွှိုင်းနွှိုင်း ဆော့ဆော့၊ ဟား စတင်နဲင်းနောင်၊ ဖုံးတဲ့ ဒုက္ခ။

ကွပ်လောဘ၊ ကွပ်ဒေါသ၊ ကွပ်မောဟ၊ ကွပ်မားနတင် အမျိုးတမာ၊ တင်း လွေ၊ မာ၊ မား၊ အမျိုးတဒေါ၊ တင်း လွေ၊ ဒေါ၊ မား၊ အမျိုးတကျိုးတောင်းတဲ့ လွေ၊ ကျိုးမား၊ ဝင်၊ ယွဉ်းဝင်၊ အံးစာ စတင် စားနောင်၊ ဖုံးတော့၊ ကလွေ၊ အံ့သော့၊ ဟားအချက်၊ ကလွေ၊ အံ့သော့၊ ဟားထောင်းနင်၊ တဲ့ ဒုက္ခ။

ထားဒုက္ခ - ကရိုးနောင်၊ အင်းပဉ်ကားမိုင်၊ တွယ်၊ တွယ်၊ ထားဆင်၊ ရယ်၊ ဖုံးနောင်၊ အင်းပဉ်ကားမိုင်၊ စားစား၊ ထားနိုးလျား ဖုံးနောင်၊ အောင်းပဉ်ကားမိုင်၊ မျိုးမျိုး၊ မဉ်းအွဉ်းသ၊ ဒေါ၊ ရိုးနောင်၊ တလို့နွှောင်၊ တောင်း။

ကွပ်ပွိုးနောင်၊ မ၊ မဉ်းယူးစင်းစင်းနင်၊ ထွာဒုက္ခ၊ ထားဒုက္ခ၊ မဉ်းယူးယွယွနောင်၊ ထွာဒုက္ခ၊ ထားဆင်၊ ရယ်၊ လွဉ်းလွဉ်းဖုံးနောင်၊ သွ။

(၄၉) ဘားသားရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ဒုက္ခတ္တာငါး သံသရား
ကဗျာ

- ၁။ ကွတ်ယိုသီယို - မှူးခိုတန်ပေး
ကွတ်သူ့သီယင်း - နီချင်းမလွေ၊
ကီလချာငါ - အဝ်းထွာလွေဖေး
သံသရား - ခတ္တာငါး ၈-မသေ ။
- ၂။ တချေးမွူးသူ - အဝ်းခူဒေါ့ထန်
မွူးရားမည်ရင်း - ခူယင်းထွာဆန်၊
အခူဆို့သွေး - အမွူးဒေါ့ပြန်
သံသရား - ပွိုန်ချား တချေးခန် ။
- ၃။ ကွတ်ထွူတင်သီ - နာနီအတား
လင်းပေါင်းနပ်နဲ - သေပဲညတ္တာ၊
ငွိုးင ငွိုးင - ပွိုးညလွဉ်ငါး
ဘဝဗား - စောင်းမား ဆွေဒွမ်ထား ။
- ၄။ ယူးသွေးယွယွ - ကညသံသရား
ပေးသုတလွှိုး - ကငွိုးလွဉ်ထား၊
ကျေးမွိုးကျေးဖါ - မော့အာတန်ချား
မသေငမ်း - အနမ်း ထင်းတန်ချာ ။

ဘားသားရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၅၀)

၅။ ဗွေးမျတ်တရာ၊ - နေးခါးခိုမှုး
ရေးလွေ့မိဋ္ဌာန်း - နိဗ္ဗာန်ငါသူ၊
ကုသိုလ်းတရာ၊ - ကျိုးစာရွှမ်ထူး
သံးသရာ၊ - လွစ်ဟး နဝ်မေတ္တာ ။

၆။ ကအံ့ဖွဲ့မိုင် - လွေ့မိုင်လွင်ပြား
ကုသိုလ်းမထူး - ခိုမှုးနောင်ရား
လွှိုးညတန်ဟ - ခံ့ညသံးသရာ၊
ကျွတ်ဆာဖြား - သီမား ဒုက္ခအာ ။

၇။ သ၊မ္ဘိက်နမ်းမား - လမ်းခါးအပါယ်း
ယူးပက်ကျော့မား - မော့ဟးဆင်ရယ်၊
ကျော့ဖါကျော့မိုး - ဒေါ့ငွိုးနောင်ရား
မိုင်ခါမ၊ - လွစ်လ၊ သိုင်ချာခွယ် ။

(၅၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ကပ္ပိဗားနေး အကျောင့်ခရား

အိုးစခါ အားဠဝီးခမ်းသား ရဟန်းဖိုးနောင်၊ နမ်းတဲ့ခွသောင်း
မွူး၊ ထွဉ်းဝင်၊ ခွသောင်းမွူးဖိုးတင် တကားအများဖိုး ကဲ့ရဲ့တဖျ
ဒေါ့လွအပဲစ်ဖိုးတွေ့၊ နီဗွေးဘုရားရိုး -

“ ရဟန်းဖိုးနောင်၊ ကွပ်ယားကိုင်မီ၊ သောင်းမွူးတင် အာ
ပတ်သင်၊ အပဲစ်အောင်၊ ” မိန်းခါ၊ နှဲင်းနောင်၊ သွ။ ။

ကွပ်ပိုးနောင်၊ မ၊ ရဟန်းသီးနပ်၊ ယားကိုင်ဗက်၊ ခွ ထာမွူး
လတမ်း၊ အခူ၊ အမြို့ဝါတဲ့ ယားကိုင်လတမ်းနောင်၊ သွ။ ။

ကွပ်နောင်၊ မ၊ ကအီးဒေါ့ချာနောင်၊ ဒါး ခဲဉ်း၊ ခုံ၊ ဖက်၊ ခေါ်၊
ဖက်၊ ဖိုး၊ မောက်၊ စောက်၊ တောင်းလိုင် - စတင် စားနောင်၊ နပ်၊
သွဲ၊ စွဉ်းဗော့၊ နှဲင်းနောင်၊ ဒါးတောင်း၊ ထွဉ်းသျှင်းပေး၊ မွေးတမ်းတဲ့
လိုလမ်း “ ကပ္ပိဗား ” ဖေးနေးဗား ။

“ ကပ္ပိဗား ” ကရိုးနောင်၊ - “ မာအပ်စပ်ဖေး ” အဝိပ္ပိယံး
လ၊ နှဲင်းနောင်၊ သွ။ ။

ရဟန်း / ဗွေးစင်၊ ရိုး -

“ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ ” (မာအပ်စပ်ဟိုင်း) ။

သျှင်း / လိုလမ်းရိုး -

“ ကပ္ပိယံ ဘန္တေ ” (မာအပ်စပ်လဲဉ်း ဗွေးသြ) ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၅၂)

သစ်ကရီး “ ကပ္ပိယံ ဘန္တေ ” တဲ့ ကဉ်းထိုး တွမ်းစူးတရီး တောင်း၊ သွိုးတွမ်းနုတရီးတောင်း မာ၊ကိုင်ထိုးဟး ရဟန်းကအီး သွိုးဒါး အရာအစော့၊ စတင်စားနပ်ဖုံးသွ။

ကထွဉ်းကပ္ပိးဒါး ရဟန်းနောင်၊ မဉ်းထွာခဲဉ်းတဲ့ ချမ်းခါ၊ဟး ခဲဉ်းဝန်း၊ ထူးထန်းခေါ် ခဲဉ်းတဖြိုးလွှမ်းတွေ့၊ မဉ်းကပ္ပိးနောင်၊ တဖြိုးလွှမ်းနောင်၊ အပ်ဒျား ခဲဉ်းနောင်၊တဖြိုးလွှမ်း၊ ခဲဉ်းကထူး ထန်းခေါ်နပ်၊ တခွေင်းတင်း၊ တအင်းညီတောင်း ခဲဉ်းဝန်းကိုနောင်၊ တင် ကအင်းကိုင် ခဲဉ်းဝန်းကိုနပ်၊ ထွာဒျား ကပ္ပိးဟးတောင်းတွေ့၊ အပ်တောင်းနပ်သွ။

ကွပ်နောင်မ၊ ထူးထန်းခေါ်နေမွန်း၊ အဉ်းသော့လို့လို့ဝန်း ကို၊ ကပ္ပိးလို့လို့ ဝန်းကိုနောင်မ၊ အပ်စပ်လို့နပ်သွ။ အင်းကိုင် အရာအစော့၊ လောင်းလင်တဲ့ မာ၊ဟးနဲဉ်းနပ်နေနေသွ။

ခဲဉ်းထောင်း၊ ခုံထောင်း၊ အခူကပဲစ်လို့ဖုံး၊ ခဲဉ်းသွတ်၊ ခုံသွတ်၊ စတင်နဲဉ်းနပ်ဖုံးနောင်၊ အမွူးတဒေါ့နောင်တောင်းခွမ်း၊ တထွာနောင်တောင်းခွမ်း အမွူးတင် ကပ္ပိးခရာ လိုးတောင်း၊ အပ်စပ်ထွလဲဉ်းဒျားနပ်သွ။

အချုပ်နောင်၊ ထာအံအမျိုးမိုင်တဲ့ယင်း ပေါးရဒေါ့နောင်၊ နေ၊ ဆိုးပေါး ရမွန်နောင်နေဒွိန်းနောင်၊ ကပ္ပိးဟး ။

ထာအံအမျိုးမိုင်တဲ့ယင်း ပေါးရဒေါ့နောင်တောင်း၊ ဆိုး

(၅၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ရမ္မန်နှောင်တောင်းခွမ်နောင်၊ ကပ္ပိတောင်းတဲ့ လ၊ချားနောင်သွ။

ကပ္ပိတောင်းအကျောင်၊ ကဗျာ

- ၁။ ဘုရားစိုးစ - ပျိုးခွသောင်းဝါး
 တကာကဲ့ရဲ့ - သွမ်သွေးလွှာ၊
 ဘုရားမွေးမျှတ် - ပညပ်သိက္ခာ
 ခွသောင်းဝါး - စင်တား အပစ်ထွာ ။
- ၂။ အပစ်ဖေးကင် - မွေးစင်အတား
 ကအီးဒေါ့ဒါး - အရားနောင်ရား
 သျှင်းပေးလိုလမ်း - ဟဲ့သမ်းရိုးဟား
 ကပ္ပိတောင်း - အပ်မွေး ယံကထွာ ။
- ၃။ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ - ပဏ္ဍိရိုးမွေး
 သျှင်းပေးလဲ့ဒါး - တကာရိုးလွေ၊
 ကပ္ပိယံဘန္တေ - ကသေမာဖေး
 ကပ္ပိတောင်း - ထီးမွေး ဟင်ဒါးသေ၊ ။
- ၄။ အရှုဖုံးခါ - ထေပါထိုးချား
 ထောင်းနေးထွူယင်း- ဒေါ့တင်းလာလာ၊
 အစော့ရှုဆား - နောင်စားအတား
 ကပ္ပိတောင်း - တယင်း အပ်ထွူထာ ။

သုဘ လောင်းရီ
ပျဿနာ - ၁၄ ချက်

- ၁။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ အသက် မွော့ဒွိုင်ဗား တွိုးဗွေး။
- ၂။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ အသက်သမ်းဆွာအီ ဗွေး။
- ၃။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ ထာဆာရော့ဂါး မွော့ ဒွန်ဗားတွိုးဗွေး။
- ၄။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ ထာဆာရော့ဂါး သမ်း ကင်းအီဗွေး။
- ၅။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ ယောင်မွော့ တကိုင်ဗား တွိုးဗွေး။
- ၆။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ ယောင်ဆင်းမွော့ တရေ ဗားတွိုးအီးဗွေး။
- ၇။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ အချွေးအရံး မွော့ဆွေ ဗားတွိုးဗွေး။
- ၈။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ အချွေးအရံး သမ်းအာအီး ဗွေး။

(၅၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

၉။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ စေ့စိန်းဥစ္စာ၊ မွော့ဆွေ၊
ခြားဟးတိုးဗွေ။

၁၀။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ စေ့စိန်းဥစ္စာ၊ သမ်းလွိုင်၊
အာအီးဗွေ။

၁၁။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ မွော့ထွာဟးတိုး လိုအမျို၊
ယုတ်အီးဗွေ။

၁၂။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ သမ်းထွာဟး လိုအမျို၊
မျတ်အီးဗွေ။

၁၃။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ မွော့ဒါးတောင်းတိုး ပညား
အီးဗွေ။

၁၄။ လိုယဟန်းနောင်၊ ကွပ်ပွိုးထမိုင်၊ သမ်းဒါးပညားအီးဗွေ။
တောဒေယျ ပုဏ္ဏားပိုခို သုဘရီ နီဗွေဘုရာ၊ နဲင်းနပ်တင်
နီဗွေဘုရာ၊ ဖြေးသျင်ချာဖေ၊ လယိုအတိုင်သွ။

၁။ အသက်ကဒွေါင်းဟးအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို လိုခိုရိုးတမ်း၊ လိုမူးရိုးတမ်း
လိုယင်ဟန်းနပ်၊ မာသီဝင်သက်၊ ကျံတရံတန်၊ သွီးပွိုးအစူတန်၊
သုစွယ်ဒျား မာသီဝင်၊ နီစွက်ဝင်၊ ထာသညင်၊ သတ္တဝါးလောင်း

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၅၆)

အဲဒီထောင်း၊ လိုကအောင်းမာသီဒါ၊ ဝင်းသက်နပ်၊ ကွပ်အထာ၊
မာမာ၊ အကုသိုလ်၊ အပစ်နောင်တင် မဉ်းသီထွဲနောင်၊ ထဲလင်း
ဟးငါးရဲင်၊ မဉ်းတထဲတောင်းစိန်စွေးငါးရဲင်၊ မဉ်းထွာလိုတဲ့
ဘဝမိုင်စွဉ်းတယောင်း အသက်ဒွေါင်းဟး။

သုဘဟွေး - ကွပ်မာသီဝင်းသက် (ကွပ်မာဒွေါင်းဝင်း
သက်) တင် ဝွေတဲ့ အသက်ဒွေါင်းဟးနပ်သွ။

၂။ အသက်ကဆွာဟးအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို လိုခိုရိုတင်း၊ လိုမူးရိုတင်း
လိုယင်ဟန်းနပ်၊ မာသီတင်းဝင်းသက်၊ ခွမ်တောင်း လက်နက်
ခွဉ်းန၊ အဉ်းချာထိုထွဲလဲဉ်း၊ ဝင်းသးဒါဝင်း၊ သညင်ဒါဝင်း၊
လိုချာ သတ္တဝါးသီးအကျိုစီပွာ၊ လိုတမာသီဒါတောင်း ဝင်း
သက်နောင်၊ ကွပ်အထာမာဟောင် ကုသိုလ်အကျိုနောင်တင်
မဉ်းသီထွဲနောင်၊ တွိုးထင်းဟးလူခမ်း၊ မဉ်းတတွိုးတင်းစိန်စွေး
လူခမ်း၊ မဉ်းထွာယင်းလို၊ ဘဝမိုင်စွဉ်းလဲယင်း အသက်ဆွာ
ဟး။

သုဘဟွေး - ကွပ်မာသီတောင်းဝင်းသက်၊ (ဝင်းအုံဟး
သက်ထိုထို စိုးဆွာဆွာ) တင် ဝွေတဲ့ သက်ဆွာဟးနောင်
သွ။

(၅၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

၃။ ထာ၊ဆာရော့ဂါး ကဒ္ဒန်ဗားအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို အခိုရို၊တောင်း၊ အမူးရို၊
တောင်း လို၊ယင်ဟန်းနပ်၊ တွမ်းစူယင်၊ တွမ်းလုံးယင်၊ တွမ်းခွဉ်း
ယင်၊ တွမ်းနုယင်၊ တွမ်းလက်နက်အမျို၊မျို၊ယင် အံးနှောင်၊ နီစွက်
ဒါးဝင်၊ မာ၊ယူးပက် နီစွက်ဒါး သတ္တဝါးဖုံး။

လို၊ကမာ၊ယူးပက် နီစွက်ဒါးဝင်၊ဖုံးနပ်၊ ကွပ်အထာ၊မာ၊မား
အကုသိုလ်းအပဲစ်ဖုံးနပ်၊တင် မဉ်းသီထွူနပ်၊ ထဲလင်၊ဟးငါးရဲင်၊
မဉ်းတထဲတောင်းစိန်းစွော့ငါးရဲင်၊ မဉ်းထွာချာလို၊တဲ့ ဘဝမိုင်၊ခန်း
တယောင်း ထာ၊ဆာရော့ဂါး ဒွန်ဗားနောင်၊သွ။

သုဘဟွေး - ကွပ်မာ၊ဆာယူးပက် နီစွက်ဝင်၊တင် ဝွေ၊တဲ့
ထာ၊ဆာရော့ဂါး ဒွန်ဗားနောင်၊သွ။

၄။ ထာ၊ဆာရော့ဂါး ကင်၊ဗားအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို အခိုရို၊တောင်း၊ အမူးရို၊
တောင်း လို၊ယင်ဟန်းနောင်၊ တွမ်းစူယင်၊ တွမ်းလုံးယင်၊ တွမ်းခွဉ်း
ယင်၊ တွမ်းနုယင်၊ တွမ်းလက်နက်အမျို၊မျို၊ယင် အံးနှောင်၊ဒါး
တောင်းဝင်၊ နီစွက်ဒါးတောင်းဝင်၊ မာ၊ယူးပက်ဒါးတင်း သတ္တဝါး
နီစွက်ဒါးတင်း သတ္တဝါးဖုံး။

လိုကမားယူးပက်ဒါးတင်းဝင်း နိစ္စက်ဒါးတင်းဝင်းနောင်၊ ကွပ်
အထာမာဟောင် ကုသိုလ်းအကျိုးနပ်တင် မဉ်းသီထွူနောင်၊
တို့ထင်းဟး လူခမ်း၊ မဉ်းတတို့ထင်းတင်းစိန်းစွေ၊ လူခမ်း၊
မဉ်းထွာယင်းလိုတဲ့ ဘဝမိုင်စွဉ်းလဲယောင်း ထာဆာရေးဂါး ကင်၊
ဟးနောင်သွ။

သုဘဟွေး - ကွပ်မာမာယူးပက် နိစ္စက်တောင်းဝင်းတင်
စွေတဲ့ ထာဆာရေးဂါး ကင်ဟးနပ်သွ။

၅။ ယောင်ဆင်၊ ကတကိုင်ဟးအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို မူးခိုမရို့ လိုယဟန်းနောင်၊
သးလျားဒါးထာ၊ သးခိုးလျားပင်းပန်အာ၊ ဒေါတရော့တောင်း
တစိပေးတဲ့ သးယူးကဲဉ်းသေး၊ အဉ်းစွဉ်းအပွေး၊ သးလျားစွဉ်း၊
ကျံးတကိုင်စွဉ်း၊ တဲ့ဒွမ်စွဉ်း၊ သးလျားနယ်စွဉ်း၊ ကျံးတကိုင်နယ်
စွဉ်း၊ ယွမ်းအံးဒွမ်ဝင်း။

လိုဒေါသတန်နောင်၊ ကွပ်အထာမာမာ အကုသိုလ်းအပဲစ်
နောင်တင် မဉ်းသီထွူနောင်၊ ထဲလင်းဟးငါးရဲင်၊ မဉ်းတထဲတင်း
စိန်းစွေငါးရဲင်၊ မဉ်းထွာချာလိုတဲ့ ဘဝမိုင်စွဉ်းတဲ့ယောင်း ယောင်၊
ဆင်၊တကိုင်ဟးနောင်သွ။

(၅၉) ဘားသာရေး၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

သုဘဟွေး - ကွပ်ပွိုးဒေါသတန် သ,လျာဒါးဝင်,တင်
ယောင်ဆင်,တကိုင်ဗားနဝ်,သွ။

၆။ ယောင်ဆင်, ကတရေ,ဗားအကျောင်,

သုဘဟွေး - လောကကိုယို မူးခိုမရိုး လို,ယဟန်းနောင်,
သ,လျာဒါးတောင်းထား, သ,ခိုးလျာပင်းပန်းဆွေ, ဒေါ,တရော,
တောင်း အာတန်တဲ့ သ,ဆာတောင်း, သ,ကဲဦးတောင်း, အွဉ်း
တောင်းအပွေး, သ,လျာတောင်း, ကျိုးတကိုင်တောင်း, တဲ့,ခေါင်း
ဒျာ, သ,လျာနယ်တောင်း, ကျိုးယားတကိုင်နယ်တောင်း, အောင်
ယွမ်းအံ့ဒျာဝင်,။

လို,ဒေါသတန်တောင်း (သ,လျာဒါးတင်း) ဝင်,နောင်,
ကွပ်အထားမာ,ဟောင် ကုသိုလ်းအကျိုးနဝ်,တင် မဉ်းသီထွူနောင်,
တို့ထင်းဗား လူ,ခမ်း, မဉ်းတတို့ထင်းတင်းစိန်စွေ, လူ,ခမ်း,
မဉ်းထွာယင်းလို,တဲ့ ဘဝမဲ့,စွဉ်းလဲ့ယောင်း ယောင်ဆင်,တရေ,
ဗားနောင်,သွ။

သုဘဟွေး - ကွပ်ပွိုးဒေါသတန်တင်း (ကွပ်ပွိုးသ,လျာ
ဒါးတောင်း) တင် ယောင်ဆင်,တရေ,ဗား နောင်,သွ။

၇။ အချွေးအရံ၊ ကဆွေဟးအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို မူးခိုမရိုး လိုယဟန်းနဝ်၊ တကေးဒါးဝင်၊ (ဥပမာ - ပါတဖြာနဝ်) လာဘ်အာ၊ လာလာဘ်၊ ဝင်ရိုးသေး၊ ဝင်ဟွန်ဟောင်၊ ဝင်ဝဲင်း၊ ဝင်ပူဖေးနဲင်း နဝ်ဖိုးနဝ်၊ ဝွေတကေး၊ ဝွေနားလိုတောင်း၊ ခွန်းထွမ်ပဲစ်မားဝင်၊ လွှဲခါ၊ ချား သတကေး၊ နေးခါ၊ ချား သတကဲင်း။

လိုကတကေးဒါးဝင်၊ လိုတနားလိုတင်းဝင်နဝ်၊ ကွပ် အထာမာမား အကုသိုလ်အပဲစ်နဝ်တင် မဉ်းသီထွူနောင်၊ ထဲ လင်ဟးငါးရဲင်း၊ မဉ်းတထဲတောင်းစိန်းစွေ၊ ငါးရဲင်း၊ မဉ်းထွာချာ လိုတဲ့ ဘဝမိုင်လဲယောင်း အချွေးအရံ၊ ဆွေဟးနောင်သွ။

သုဘဟွေး - ကွပ်တကေးဒါးဝင်တင် အချွေးအရံ၊ ဆွေဟးနောင်သွ။

၈။ အချွေးအရံ၊ ကအာဟးအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို မူးခိုမရိုး လိုယဟန်းနောင်၊ တကေးဒါးတင်းဝင်၊ (ဥပမာ - ပါတဖြာနဝ်) လာဘ်အာ၊ လာလာဘ်၊ ဝင်ရိုးသေး၊ ဝင်ဟွန်ဟောင်၊ ဝင်ဝဲင်း၊ ဝင်ပူဖေး နဲင်းနောင်ဖိုးနဝ်၊ ဝွေတကေးတင်း၊ ဝွေဟွန်ဟောင်ချား ခွန်းထွမ်

(၆၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ပဲစ်မားတင်းဝင်း၊ လွူးခါးတင်း သုတကေး၊ နေးခါးတောင်း
သုတကဲင်း။

လိုတကေးဒါးတောင်းဝင်း၊ လိုကနားလိုဒျားဝင်းနောင်၊
ကွပ်အထားမာဟောင် ကုသိုလ်းအကျိုနောင်တင် မဉ်းသီထွ။
နောင် တွိုးထင်းဟးလူခမ်း၊ မဉ်းတတွိုးထင်းတောင်းစိန်းစွေး
လူခမ်း၊ မဉ်းထွာယင်းလိုတဲ့ ဘဝမိုင်လဲယောင်း အချွေးအရံအာ
ဟးနောင်သွ။

သုဘဟွေး - ကွပ်တကေးဒါးတောင်းဝင်းတင် အချွေးအရံ
အာဟးနောင်သွ။

၉။ စေ့စိန်ညွှား ကဆုရခြာဟးအကျောင်

သုဘဟွေး - လောကကိုယို လိုခိုတရိုးတောင်း၊ လိုမူး
တရိုးတင်း လိုယင်ဟန်းနပ် ရဟန်းအတွက်တားတဲ့နပ်၊ သမဏ
ဗြဟ္မဏအတွက်တားတဲ့နပ် လူးတင်းဒိဉ်ဗွာ၊ လူးတင်း ဖျော့ထီ၊
လူးတင်းပိတ် (သက်နီ)၊ လူးတောင်းခင်းမိုး၊ (လော၊ ကာ၊)
လူးတင်းကင်းနံးသား၊ နံးသားအောက်၊ လူးတောင်း ခင်းလမ်း
ဗေင်း၊ ခင်းလမ်းအုံ၊ ကျောင်၊ လူးတောင်းမေး။

လိုတလူးတင်းထားနပ်၊ ကွပ်အထားမာမား အကုသိုလ်း
အပဲစ်နပ်တင် မဉ်းသီထွ။ ထဲလင်ဟးငါးရဲင်း၊ မဉ်းထွာချာလိုတဲ့

ဘားသာရေး၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၆၂)

ဘဝမဲ့၊လဲ့ယောင်း စေ့စိန်ဥစ္စာဆွေခြာဟန်နောင်သွ။

သုဘဟေး - ကွပ်တလူတန်တောင်းထားတင် စေ့စိန်ဥစ္စာဆွေခြာဟန်နောင်သွ။

၁၀။ စေ့စိန်ဥစ္စာ ကလွှဲလှဲအာဟန်အကျောင်

သုဘဟေး - လောကကိုယို လို၊ခိုတရိုတင်း၊ လို၊မူရိုတောင်း လို၊ယင်ဟန်နောင်၊ ရဟန်အတွက်တားတဲ့နောင်၊ သမဏ ဗြဟ္မဏအတွက်တားတဲ့နောင်၊ လူဒေဝသွမ်၊ လူဗျော့ထီ၊ လူပိတ် (သင်္ကန်း)၊ လူခင်းဖါး၊ (လော၊ ကာ)၊ လူကောင်းနံ့သာ၊ နံ့သာအောက်၊ လူခင်းလမ်းပင်း၊ ခင်းလမ်းအုံ၊ ကျောင်၊ လူမေး။

လို၊ကလူတန်ထားနင်၊ ကွပ်အထားမာဟောင် ကုသိုလ်အကျိုးနင်တင် မဉ်းသီတ္တ တွိုးထင်းဟန်လူခမ်း၊ မဉ်းတတွိုးတောင်းစိန်စွေ၊ လူခမ်း၊ မဉ်းထွာယင်းလိုတဲ့ ဘဝမဲ့၊လဲ့ယောင်း စေ့စိန်ဥစ္စာ လွှဲလှဲအာဟန်နောင်သွ။

သုဘဟေး - ကွပ်လူတန်ထားတင် စေ့စိန်ဥစ္စာ လွှဲလှဲအာဟန်နောင်သွ။

(၆၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

၁၁။ ကထွာဗားလို၊ အမျိုးယုတ်အကျောင်း၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို လို၊ခိုတရီးတောင်း၊ လို၊မူး
ရိုးတင်း လို၊ယင်ဟန်းနပ်၊ ကျုံ့ထံ၊တန်၊ သ၊ဖြိုးထိုမွေးစွဉ်းထား၊
ကဝဲင်းထွိုက်ဒါး ပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊ ဝဲင်းတင်း၊ ကကျိုးဆွမ်းထွိုက်ပုဂ္ဂိုလ်း
နပ်၊ ကျိုးဆွမ်းတောင်း၊ ကလို၊ဖေး ခင်းလမ်းပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊ ဖိုင်းဖေး
တောင်းခင်းလမ်း၊ ကလို၊ဖိုင်းဖေးတဖူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊ ဖိုင်းဖေးတင်း
တဖူ၊ ကရိုးသေးထွိုက်ပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊ ရိုးသေးတောင်း၊ ကအံးသွင်း
ထွိုက် ပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊ အံးသွင်းတင်း၊ ကစွမ်းသွိုးထွိုက် ပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊
စွမ်းသွိုးတင်း၊ ကပူးဖေးထွိုက် ပုဂ္ဂိုလ်းနောင်၊ ပူးဖေးတောင်း။

ပါ၊နောင်နောင်၊ ကွပ်အကုသိုလ်း အပဲစ်နောင်တင် မဉ်းသီ
ထွူ ထဲလင်းဗားငါးရဲင်၊ မဉ်းတထဲတင်းစိန်းစွော၊ ငါးရဲင်၊ မဉ်းထွာ
ချာလို၊တဲ့ ဘဝမိုင်၊လဲယင်း ထွာဗား လို၊အမျိုးယုတ်နောင်၊သွူ။

သုဘဟွေး - ကွပ်ကျုံ့ထံ၊ သ၊ဖြိုးထိုတင် ထွာဗားလို၊အမျိုး
ယုတ်နောင်၊သွူ။

၁၂။ ကထွာဗား လို၊အမျိုးမျတ်အကျောင်း၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို လို၊ခိုတရီးတောင်း၊ လို၊မူး
ရိုးတင်း လို၊ယင်ဟန်းနပ်၊ ကျုံ့ထံ၊တင်း၊ သ၊ဖြိုးထိုတောင်း၊ ကဝဲင်း

ထွက်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ ဖွဲ့ချား၊ ကကျိုးဆွမ်းထွက်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ ကျိုးဆွမ်းချား၊ ကလိုဖွဲ့ဖွဲ့ခင်းလမ်း ပုဂ္ဂိုလ်နှောင်၊ ဖွဲ့ဖွဲ့ချားခင်းလမ်း၊ ကလိုဖွဲ့ဖွဲ့ထွက်တဖူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှောင်၊ ဖွဲ့ဖွဲ့ချားတဖူ၊ ကရိုးသေးထွက်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ ရိုးသေးချား၊ ကအံသွင်းထွက်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ အံသွင်းချား၊ ကစွမ်းသွင်းထွက် ပုဂ္ဂိုလ်နှောင်၊ စွမ်းသွင်းချား၊ ကပူးစေးထွက် ပုဂ္ဂိုလ်နှောင်၊ ပူးစေးချား။

ပါ၊နှောင်နှင့်၊ ကွပ်အထားမာဟောင် ကုသိုလ်အကျိုးနှောင်၊တင် မဉ်းသီထွူ တွိုးထင်းဟးလူခမ်း၊ မဉ်းတတွိုးထင်းတောင်းစိန်းစွေ့လူခမ်း၊ မဉ်းထွာယင်းလို၊တဲ့ ဘဝမိုင်ခန်းလဲ့ယောင်း ထွာဟးချား လိုအမျိုးမျှတ်နှောင်သွူ။

သုဘဟွေး - ကွပ်ကျံထံတောင်း၊ သ၊ဖြိုးထိုတောင်းတင်ထွာဟးလိုအမျိုးမျှတ်နှောင်သွူ။

၁၃။ တမိုးတောင်း ပညားအကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို လို၊ခိုတရိုးတောင်း၊ လို၊မူးတရိုးတောင်း လို၊ယင်ဟန်းနှောင်၊ လွေ့ထေ့ရဟန်း၊ (လွေ့ထေ့ဗြဟ္မဏ) ထွူတင် -

(၆၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

“ ဩဗွေ - ကုသိုလ်းကရိုနောင်၊ နှိုင်းမိုင်ဗွေ၊ အကုသိုလ်း ကရိုနောင်၊ နှိုင်းမိုင်ဗွေ၊ အမျိုမိုင်နောင်၊ အပဲစ်အောင်း၊ အမျိုမိုင်နောင်၊ အပဲစ်အိုင်ထောင်း၊ အမျိုမိုင်နောင်၊ ကျင်သွဲထွိုက်၊ အမျိုမိုင်နောင်၊ ကျင်သွဲထွိုက်တင်း၊ မဉ်းမားနှိုင်းမိုင်နောင်၊ ခွေသွဉ်းအတား နှိုင်းအာလာည တချစီပွာ၊ ဒုက္ခဆွားအီဒါ၊ မဉ်းမားနှိုင်းမိုင်နောင်၊ ခွေသွဉ်းအတား နှိုင်းအာလာဆွာ၊ စီပွာချမ်သားထွာအီဒါဟောင်း ” တလောင်းရီခွို၊ခွိုတင်း နှိုင်းနောင်။

ပါနောင်နောင်၊ ကွပ်အထာမား အကုသိုလ်းအပဲစ်နောင်၊ တင် မဉ်းသီထွူ ထုံလင်မားငါးရိုင်၊ မဉ်းတထုံတင်းစိန်းစွောငါးရိုင်၊ မဉ်းထွာချာလိုတဲ့ ဘဝမိုင်တဲ့ယောင်း ဒါးတင်းပညားနောင်သွူ။

သုဘဟွေး - ကွပ်တလောင်းရီတောင်းနှိုင်းနောင်တင် ထာသေအိုင်ထောင်း၊ ဒါးတောင်းပညားနောင်သွူ။

၁၄။ ကဒါးမားပညား အကျောင်၊

သုဘဟွေး - လောကကိုယို လို၊ခိုတရိုတောင်း၊ လို၊မူးရိုတောင်း လို၊ယင်ဟန်းနောင်၊ လွေထေရဟန်း (လွေထေ ပုဏ္ဏား) ထွူတင် -

“ ဩဗွေ - ကုသိုလ်းကရိုနောင်၊ နှိုင်းမိုင်ဗွေ၊ အကုသိုလ်း ကရိုနောင်၊ နှိုင်းမိုင်ဗွေ၊ အမျိုမိုင်နောင်၊ အပဲစ်အောင်း၊ အမျိုမိုင်

နဝ်၊ အပဲစ်အိုင်ထဝ်း၊ အမျိုမိုင်နဝ်၊ ကျင်သွဲ၊ထွိုက်၊ အမျိုမိုင်၊
နဝ်၊ ကျင်သွဲ၊ထွိုက်တောင်း၊ မဉ်းမားနဲင်းမိုင်၊နောင်၊ ခွေသွဉ်း
အတာ၊ နေင်းအာလာည တချီ၊ပွာ၊ ဒုက္ခဆွာ၊အိဒါး။

မဉ်းမားနဲင်းမိုင်၊နဝ်၊ ခွေသွဉ်းအတာ၊ နေင်းအာလာဆွာ၊၊
စီ၊ပွာ၊ချမ်၊သား ထွာအိဒါးဟောင်း ” လောင်းရီခွို၊ခွို၊နဲင်းနောင်၊။

ပါ၊နောင်၊နဝ်၊ ကွပ်အထာ၊မားဟပ် ကုသိုလ်းအကျို၊နောင်၊
တင် မဉ်းသီထွဲ၊ တွို၊ထင်းမားလူ၊ခမ်း၊ မဉ်းတတွို၊ထင်းတမ်းစိန်း
စွော၊ လူ၊ခမ်း၊ မဉ်းထွာယင်းလို၊တဲ့ ဘဝမိုင်၊ခန်းလဲယောင်း ဒါး
မားပညားနောင်၊သွ။။

သုဘဟွေး - ကွပ်လောင်းရီ နဲင်းနောင်၊တင် မဲ့လေသေနား
ဒါးပညားနောင်၊သွ။။

သုဘဟွေး -

- ၁။ ပေါးကျင်သွဲ၊ အသက်ကဒွေင်းအိဒါး အမျို၊နောင်၊တဲ့
အသက်ဒွေင်းမား။
- ၂။ ပေါးကျင်သွဲ၊ ကသက်ဆွာ၊အိဒါး အမျို၊နောင်၊တဲ့ အသက်
ဆွာ၊မား။
- ၃။ ပေါးကျင်သွဲ၊ ထာ၊ဆာရော့ဂါး ကဒွန်အိဒါးမျို၊နောင်၊တဲ့
ထာ၊ဆာရော့ဂါးဒွန်မား။

(၆၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမဲ့င် (၃)

- ၄။ ပေါးကျင်သွံ၊ ထာဆာရော့ဂါး ကကင်အီဒါးမျိုးနောင်တဲ
ထာဆာရော့ဂါး ကင်ဟား။
- ၅။ ပေါးကျင်သွံ၊ ယောင်ဆင်၊ ကတကိုင်အီဒါးမျိုးနပ်တဲ
ယောင်ဆင်တကိုင်ဟား။
- ၆။ ပေါးကျင်သွံ၊ ယောင်ဆင်၊ ကတရေအီဒါးမျိုးနောင်တဲ
ယောင်ဆင်တရေဟား။
- ၇။ ပေါးကျင်သွံ၊ အချွေးအရံး ကဆွေအီဒါးမျိုးနပ်တဲ အချွေး
အရံးဆွေဟား။
- ၈။ ပေါးကျင်သွံ၊ အချွေးအရံး ကအာအီဒါးမျိုးနပ်တဲ အချွေး
အရံးအာဟား။
- ၉။ ပေါးကျင်သွံ၊ စေစိန်ဥစ္စာ၊ ကဆွေခြားအီဒါးမျိုးနောင်တဲ
စေစိန်ဥစ္စာ၊ ဆွေခြားဟား။
- ၁၀။ ပေါးကျင်သွံ၊ စေစိန်ဥစ္စာ၊ ကအာအီဒါးမျိုးနပ်တဲ စေစိန်
ဥစ္စာ၊ လွိုင်အာဟား။
- ၁၁။ ပေါးကျင်သွံ၊ ကထွာအီဒါး လိုအမျိုးယုတ်နပ်တဲ ထွာဟား
လိုအမျိုးယုတ်။

၁၂။ ပေါးကျင်သွံ၊ ကထွာအီဒါး လိုအမျိုးမျှတ်နတ်တွဲ ထွာဟး
လိုအမျိုးမျှတ်။

၁၃။ ပေါးကျင်သွံ၊ တဒါးအီတဝ်း ပညားမျိုးနောင်တွဲ ဒါးတောင်း
ပညား။

၁၄။ ပေါးကျင်သွံ၊ ကဒါးအီပညားမျိုးနောင်တွဲ ဒါးဟးပညား
နောင်သွံ။

သုဘဟွေး -

လိုလူဗျဟွေး သတ္တဝါးဖုံးနတ် အတဗြျးဒျားဒျားနတ် အောင်း
ဒျားကံး (ထာမာ) နတ်လွမ်း။

ခံးလွဟး ကံးအမွေးဖုံးသွံ။

ကွပ်ကံးမာထွာဖုံးသွံ။

ဖူးဝေးမွေးမွေးနောင် အောင်းကံးလွမ်းသွံ။

ထာအားကျိုးမွေးမွေးနတ် အောင်းကံးလွမ်း။

လူ လိုဗျဟွေး သတ္တဝါးသီး ဖေးကထွာအယုတ်၊ ဖေးကထွာ
အမျှတ် - စတင်နိုင်းနောင်ဖုံးနတ် ကံးစီးရင်း၊ ကံးဝွေးဖန်းဖေးဒျား
နောင်သွံ။

သဲစ်တရာတေးယို ကသွတ်တွဲ တောဒေယျပုဏ္ဏားပို
သုဘနောင်၊ သရောင်းသရေ ခံထူးလွေ့စွဉ်းဒျား ဘုရားဝါဒ၊

(၆၉) ဘားသာရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ထွာတော့စဉ်းချား ဗုဒ္ဓဘားသာ၊ ဥပါသကာတဖြာနောင်သွ။

- ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် - ၂၄၃
- ဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ - ၁၇၅
- ဥပရိပဏ္ဏာသ ဋီကာ - ၃၇၂
- (စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ)

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၇၀)

**သက်ကဋ္ဌေါင်းကဆွားဗား အကျောင်း၊
ကဗျာ**

ရီ - ၁။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွေင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်းရာ၊
 သက်ဋ္ဌေါင်းလဲ့ပါ - ကထွာဝွေတား
 ကွပ်မိုင်ဗွေး - ဖြိုင်ဖေး နယ်မြိုင်ဟာ ။

ဖြေး - ၁။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွေင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်းရာ၊
 မားသီဗားဝင်၊ - ဝွေရင်ထာမား
 သက်ဋ္ဌေါင်းဗား - ကံဒုချား အိဉ်းပန်ချာ ။

ရီ - ၂။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွေင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်းရာ၊
 သက်ဆွားလဲ့ပါ - ကထွာနောင်းတား
 ကွပ်မိုင်ဗွေး - ဖြိုင်ဖေးယင်းမြိုင်အီ ။

ဖြေး - ၂။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွေင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်းရာ၊
 မားသီတင်းဝင်၊ - ဝွေရင်ဟင်ငါး
 သက်ဆွားဗား - ကံဒုချား အိဉ်းပန်ချာ ။

(၇၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**ထားသားရေဂါး ကရွန်ကကင်၊ဟး အကျောင်၊
ကဗျာ**

ရီ - ၃။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရာ၊
 ရေးဂါးရွန်အာ - ကထွာဝွေတား
 ကွပ်မိုင်၊ဗွေး - ဖြိုင်၊ဖေးထင်းမွိုင်ဟာ ။

ဖြေး - ၃။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရာ၊
 နိစ္စက်ငါးဝင်၊ - ဝွေရင်၊ထားမား
 ရွန်ရေးဂါး - ကံးဒျား အွိုးပန်ချာ ။

ရီ - ၄။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရာ၊
 ရေးဂါးကင်၊အာ- - ကထွာနပ်၊တား
 ကွပ်မိုင်၊ဗွေး - ဖြိုင်၊ဖေးထင်းမွိုင်ဟာ ။

ဖြေး - ၄။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရာ၊
 နိစ္စက်တပ်၊ဝင်၊ - နမ်းကျင်၊ဟပ်ငါး
 ကင်၊ရေးဂါး - ကံးဒျား အွိုးပန်ချာ ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၇၂)

**ယောင်ဆင်၊ ကတကိုင် ကတရေဗား အကျောင်၊
ကဗျာ**

ရီ - ၅။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
တွေင်းတဲ့မညီ - ကထီးနောင်ရာ၊
ယောင်ဆင်တဗွိုး - လွှိုးတကိုင်ငါး
ကွပ်မိုင်ဗွေး - ဖြိုးဖေး စင်းမျှင်အီ ။

ဖြေး - ၅။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
တွေင်းတဲ့မညီ - ကထီးနောင်ရာ၊
သလျားဒါဝင် - ဝွေရင်ထားမား
ယောင်တဗွိုး - ကွပ်ပွိုး ကံးပန်ချာ ။

ရီ - ၆။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
တွေင်းတဲ့မညီ - ကထီးနောင်ရာ၊
ယောင်ဆင်တရေ - ထွားဝွေယံငါး
ကွပ်မိုင်ဗွေး - ဖြိုးဖေး စင်းမျှင်ဟာ ။

ဖြေး - ၆။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
တွေင်းတဲ့မညီ - ကထီးနောင်ရာ၊
သလျားတဝင် - နမ်းကျင်ဟင်ငါး
ယောင်ရေဗား - ကံးဒျား အွိုးပန်ချာ ။

(၇၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**အချွေးအရံ၊ ကဆွေ၊ ကအာဟား အကျောင်၊
ကဗျာ**

ရီ - ၇။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်ရာ၊
 ချွေးရံဆွေပါ - ကထွာနောင်တာ၊
 ကွပ်မိုင်ဗွေ - ဖြိုင်ဖေ၊ ဗင်းမြိုင်ဟာ ။

ဖြေ - ၇။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်ရာ၊
 တကေးဒါဝင်၊ - မားရင်နောင်တာ၊
 ဆွေချွေးရံ - ဝွေကံ၊ အိုပန်ချာ ။

ရီ - ၈။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်ရာ၊
 ချွေးရံလွှိုင်းအာ - ကထွာနောင်တာ၊
 ကွပ်မိုင်ဗွေ - ဖြိုင်ဖေ၊ ဗင်းမြိုင်ဟာ ။

ဖြေ - ၈။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်ရာ၊
 တကေးတင်းဝင်၊ - သရင်ဟောင်ငါး
 အာချွေးရံ - ဝွေကံ၊ အိုပန်ချာ ။

**ကကေန်၊ ကခြွေဟးဟး အကျောင်၊ရား
ကဗျာ**

ရီ - ၉။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရား၊
 ကေန်၊ခြောအံးမ - ဒုက္ခနောင်၊တား
 ကွပ်မိုင်၊ဗွေး - ဖြိုင်၊ဖေး ယင်းမွိုင်ဟာ ။

ဖြေး - ၉။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရား၊
 လူးတန်၊တင်းထာ - ဝွေ၊မာ၊အမား
 ကေန်၊ခြောဟး - ကံးဒျား အွိုးပန်ချာ ။

ရီ - ၁၀။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရား၊
 ခြွေမွေးစွဉ်းထာ - လိုးရာ၊လ၊ဒျား
 ကွပ်မိုင်၊ဗွေး - ဖြိုင်၊ဖေး ယင်းမွိုင်ဟာ ။

ဖြေး - ၁၀။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွောင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရား၊
 လူးတန်၊မွေးထာ - ဝွေ၊မာ၊အာငါး
 ခြွေမွေးဟး - ကံးဒျား အွိုးပန်ချာ ။

(၇၅) ဘားသာရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**ကတ္တမ္မာဗျူဟာ အမျိုးအနွယ် အမျိုးမျိုး အကျော်အမြတ်၊
ကဗျာ**

ရီ - ၁၁။ လောကကိုယို - မူးရိမနုဿာ၊
 တွင်းတဲ့မညီး - ကထိနောဝ်ရာ၊
 မျိုးယုတ်လဲ့ပါ - ကထွာနောဝ်တာ၊
 ကွပ်မိုင်းဗွေ - ဖြိုးဖေး ယင်းမွှိုင်ဟာ ။

ဖြေ- ၁၁။ လောကကိုယို - မူးနိုမနုဿာ၊
 တွင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်၊ရာ၊
 ငွေသ၊ဖြိုးယို - ကွပ်ထိုလွှင့်၊ငါး
 မျိုးယုတ်ဗား - သ၊မား အိုးပန်ချာ ။

ရီ - ၁၂။ လောကကိုယို - မူးခိုမနုဿား
 တွင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်ရား
 မျိုးမျတ်လဲ့ပါ - ကထွာနောင်တား
 ကွပ်မိုင်ဗွေး - ဖြိုးဖေး ထင်းမွိုင်ဟာ ။

ဖြေ- ၁၂။ လောကကိုယို - မူရိုမနုဿာ၊
 တွင်းတဲ့မညီး - ကထီးနောင်းရာ၊
 သရဲမထို - နမ်းယိုချဒါ၊
 မျိုမျှတ်ဗား - ယံငါး သပန့်ချာ ။

ဘားသာရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၇၆)

**ဒါးတောင်းပညား ဒါးပညား အကျောင်း
ကဗျာ**

ရီ - ၁၃။ လောကကိုယို - မူရီမနုဿား
 တွင်းတဲမညီး - ကထီးနောင်ရား
 ပညားဆွေးမွေး - နောင်ဟွေးအတား
 ကွပ်မိုင်မွေး - ဖြိုးဖေး စင်းမွိုင်ဟာ ။

ဖြေး - ၁၃။ လောကကိုယို - မူရီမနုဿား
 တွင်းတဲမညီး - ကထီးနောင်ရား
 ရီဒါးတင်းဝင်း - လွစ်ကင်းလွဉ်ငါး
 ဆွေးပညား - မဒါး တွိုးယိုခါ ။

ရီ - ၁၄။ လောကကိုယို - မူရီမနုဿား
 တွင်းတဲမညီး - ကထီးနောင်ရား
 ပညားတန်မွေး - နောင်ဟွေးအတား
 ကွပ်မိုင်မွေး - ဖြိုးဖေး မင်းမွိုင်ဟာ ။

ဖြေး - ၁၄။ လောကကိုယို - မူရီမနုဿား
 တွင်းတဲမညီး - ကထီးနောင်ရား
 ကွပ်ရီဒါးဝင်း - နားလင်းအာဗား
 တန်ပညား - ကဒါး တွိုးယိုခါ ။

(၇၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

**သုဘလောင်းရီ ပျဿနား (၁၄) ချက်အဖြေ
ငေါင်းရဲဝံကဗျာ**

- ၁၅။ သတ္တဝါးဖုံးသူ၊ - လို၊လူ၊ဗျဟ္မာ၊
တမြို့ဥစ္စာ၊ - ဒျားဒျားနောင်၊ရာ၊
အင်းကံးတရာ၊ - ထာ၊မာ၊လွမ်းဒျား
ကံးမာ၊ဖေး - အမွေး ထွာချာငါ ။
- ၁၆။ ကုသိုလ်းကမာ၊ - ဟောင်ရာ၊ချမ်းသာ၊
ဟောင်တင်းယိုထူး - ခိုမူးနောင်၊ရာ၊
ကျော့ဖါကျော့မွိုး - ဒေါ့၊ငွိုးခြင်၊ဟး
ကံးထာ၊မာ၊ - ခံးဟး စိုးပန်အာ ။
- ၁၇။ တကားသုဘ - ဗုဒ္ဓဟော်၊ဖေး၊
ဆီလစ်၊ပျဿနား - မျတ်ငါးသေလွေ၊
ဆယ်၊ကပ်ဗုဒ္ဓ - သုဘအနေ၊
ထွာစွဉ်းဒျား - ဘားသား ဗုဒ္ဓလေ ။
- ၁၈။ ယံသေနားလွ - ဗုဒ္ဓဟော်၊ဖေး၊
ဆီလစ်၊ပျဿနား - မျတ်ငါးသေသေ၊
အဟင်္ဂန္တုတ်၊ချက် - သွတ်၊သက်ကျင်၊သေး၊
ကံးဟောင်ဟး - ချမ်းသာ၊ ငါငါလွေ၊ ။

ဟောသကသဋ္ဌေ ဝတ္ထုအမိုင်

အိုးစခါ ခါးလားနီဗွေးဘုရာ၊ ကပွင်အတွင်းနဝ်၊ အလ္လကပွ
ခမ်းကို မူခိုအမျာ၊ အံးမငါးထားတင် ပါးကမဉ်၊ “ကောတုဟလိက”
နောင်၊ ပဲးပါတွမ်းအမာ “ကာဠိ” အီပါတွမ်းအပိုပေး “ကာပိ”
တွေ့၊ ထိုလွေ၊ ကောသဗ္ဗိခမ်း။

တန်၊ဗုလ၊ဒွါန်း ကောသဗ္ဗိခမ်းတဲ့ စရိပ်သမ်းလို့ထို၊ တဖူ၊
လောင်းတင် ဟို့၊နိုးဒဲဉ် နဲင်းစွဉ်းအီးသီ၊ ဟို့၊နီထီနဲင်းစွဉ်းအီးဝွစ်
တွေ့၊ လွေ၊နီဉ်းလွေ၊ဆေးဟးနေး၊ အပိုပေးနောင်၊ အမျိုးပယွာ
လွေ၊ခါးခါး၊ အပါပယွာလွေ၊ခါးခါး၊ ပယွာခလဲ့လွေ၊နေးလို့ဝင်၊။

တိုးအပါခလဲ့တွေ့၊ အွဉ်းပြားသေးစွဉ်းဒျား အပို၊ အမာ
နောင်၊ သုလဲဉ်းတမ်းအပိုတင် ငွိုးငါးနေးစွဉ်းထား၊ ထွဉ်းအဝါ၊
ပယွာလွေ၊ယင်းအပို၊ အဝါတဲ့ မာ၊ရာ၊ဒါးတမ်း၊ ပယွာလွေ၊ယင်း
အပိုပေးနောင်၊သွ။။

ဝွေ၊သီးတမာဝါ၊နဝ်၊ တိုးလွေ၊ခန်းဒုံတဒုံ၊ အနီ၊နောင်၊ တေား
တနု၊ခန်း ပါးတဖြာ၊ လောင်၊ကပ်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးသွမ်းတင် လွှးစားဂ
ပါခန်း ဝွေ၊သီးတမာဝါ၊ ဗျူးပါခန်း အထွီးမွူး၊ အဝါ၊နောင်၊ ထွား
ထွီးမွူးနောင်၊တွေ့၊ “ ထွီးမွူးနောင်၊ ကံးဟောင်မွေးစွဉ်းထားပွေး၊
အံးဟးအွီးသေးသေးမွေးစွဉ်းထား၊” အသု၊ကို ယူးတေးခန်းနဲင်းနဝ်၊
သွ။။

(၇၉) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

အဝါ၊ (ကောတုဟလိက) နှင်၊ သီစွော့ထိုစွဉ်း အဟာ
နောင်တင် သင်ကျွတ်စွဉ်း ထွီးလမ်းနောင်၊ အမာ (ကာဠီ)
နောင်တဲ့ အုံညီလမ်းနှင်၊ အံးစင်းနမ်း ပနီနီ၊ ပေါးလလဟူတဲ့
ဒွီးဒေဉ်ကပ်လူးပါ ပစွေကဗုဒ္ဓါ၊ ကုသိုလ်းနောင်၊ ဖန်းဖေးပါ အဝါ၊
ကသီထိုငါနောင်သွ။

ထွီးပေးနှင်၊ ထွိုင်းတန်ပသားတွေ့၊ လိန်းမားမွေးစွဉ်းထာ၊
ပေါးထီးပစွေကဗုဒ္ဓါ၊ ကျွလွဉ်တဲ့ ဝီအမေးလော့အွမ်းသွမ်း၊ ပစွေက
ဗုဒ္ဓါတဲ့ ဗျူးအဆားတင် ထွီးပေးနှင်၊ ရက်မွေးစွဉ်း ပစွေကဗုဒ္ဓါနောင်၊
သွ။

အဗွေးအွဉ်လွေ၊ အွဉ်သင်တင် ပေါးတို့တို့၊ ခိန်းတုံ့သွမ်း
နောင်၊ ထွီးပေးလော့ထင်းကျောင်း၊ ပေါးတို့ထင်းတခါငွါတဲ့ အူး
ထာသွံလင်းထွေတွေ့၊ အွဉ်သင်၊ ပစွေကဗုဒ္ဓါ၊ တို့တဖူးလောင်း
နှင်တဲ့ ပစွေကဗုဒ္ဓါ၊ အန္တရာယ်၊ ဖေးနေးကကင်နောင်၊ အူးဖေး
ကားကွယ်ဖေးနှင်သွ။

တို့တနီတွေ့၊ ပစွေကဗုဒ္ဓါနှင်၊ အီသင်သင်ကံနီ၊ အိုးဂန္ထ
မာနကောင်သူတင် ကျွသင်နေးဒျား မို့လောင်း၊ ထွီးပေးနောင်၊
ထွားထွားလွဉ်၊ ပစွေကဗုဒ္ဓါနောင်တင် ထင်းဒျားပစွေကဗုဒ္ဓါ၊ ကျွ
သင်ချာဒွါတွေ့၊ သ၊ ရာပ၊ သီဝလင်းခန်းဒျား ဗော့နောင်သွ။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၈၀)

ကွပ်ရက်ဟာ ကျိုးလွေ့ကျိုးသင်္ဃာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး ကုသိုလ်း
နောင်တင် ထွီးပေးနောင်၊ တွိုးထင်းတောလူခမ်း နင်းမူးတဖဲ့ငတ်၊
ချာ၊ ထင်းခမ်းစာ၊ လူချမ်းသာ၊ တပေါးအံ့ဟးညတင်း၊ သီ
စောင်းထိုးချာ၊ လင်းကျွတ်တော ကောသမ္ဘိခမ်း ပြည့်တန်ဆာမူး
ဟို့ကိုနောင်သွ။

ဇာတ်ကရီးပန်အွဉ်နောင်၊ ဂွေဝေါင်းထိုးဟးဖို အပို (ဂွေ၊
ကျိုးအွဉ်းပြားသီဟးဖိုအပို) တင် အကုသိုလ်းအပဲစ်နပ်၊ ဝဋ်တွင်၊
ချာတွေ့၊ သဲစ်ကလျူးဂွေတဲ့ ဝင်းလွေ့ဝေါင်းဒင်းခန်းချာ ထာအီး
ပွမ်းလောင်း၊ ပါတဖြာလွေ့မော့တင် ထူးသင်းအလမ်းနောင်၊
သွ။

အနီးနောင်နောင်၊ ပရောဟိတ်ပုဏ္ဏာ၊ ဟော်ဖေး ကော
သမ္ဘိသဋ္ဌေနဲင်းယို -

“ သဋ္ဌေပြားဟွေး - ဟန်းနီးယိုနပ်၊ နကွတ်ဟပ်မွေးစွဉ်း
ထာ၊ လိုပေးကလျူးဟန်းနီးယိုနပ်၊ အီးထွာဟး သဋ္ဌေတန် ”
ဟော်နဲင်းနောင်တင် သဋ္ဌေမာနောင်၊ သမ်းတလျူးတင်းအပို အနီး
နပ်တွေ့၊ ထွဉ်းခန်းအသွဉ်းမူး လယ်ထုမ်းရီ လိုပေးကလျူးဟန်းနီး
နောင်သွ။

ထွဉ်းလွေ့မော့၊ ကျပ်ပေးနပ်တင် ကွီဖြေ့နှိုင်းဆေ၊ ဖေးသေ၊
ရွဉ်တရေင်၊ သဋ္ဌေနောင်၊ ယူး “ ဂွေမာမဉ်းလျူးပို မဉ်းထွာအမူး
နပ်၊ အီးဖေးတောလမ်း တွမ်းပါပေးယို၊ မဉ်းထွာအခိုနောင်၊ အီး

(၈၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

မာ၊သီတွေ့ထိုကမ၊” အသ၊ကိုနောင်၊ ယူးသေ၊နဲင်းနောင်၊သွ။

ထိုင်းလသွံနီ၊တွေ့၊ အမာလွှးခန်းအပို၊ သမ်းထွာဒျားအခို
တင် ထွင်းအသွင်းမူး ကာဠိ၊ အီလွေ၊အပိုလွှး ဖိုးမွှောင်၊ငွါ၊ ဖေး
နေးဖိုးဖုံး ကယမ်းသီထို၊ အရိုးနဲင်းနပ်၊သွ။

တိုးအနီ၊နောင်၊ ဖိုးထီးတန် ဥသဘတဟး ထန်းရီးရီးဝင်၊
တင် အံထိုင်းခါ၊ဖေး မောင်းပေးဆ၊ကီတွေ့၊ ဖိုးတယမ်းသီတောင်း
ဖိုးသား ထူးလွှးတောနောင်၊သွ။

ငွေ၊ကကကျံးသီပါ၊ပေးနပ်၊ ငမ်းဝင်၊သေအာတင် ဖေးရွှင်
တရေင်တွေ့၊ ထွင်းအသွင်းမူး လွေ၊ကီချာယင်းနပ်၊သွ။

ပထမလဲင်းနပ်၊ ပါ၊ပေးသီတောင်းတင် တိုးဖျင်နီလဲင်းကိုနပ်၊
ထွင်းအသွင်းမူး လွေ၊အွင်းသော့၊ လောတဖူ၊ကို၊ တိုးနောင်၊ကို
ရပ်နပ်၊ ဖိုးအိုင်းလွေ၊တင်း၊ လောသားထူးသင်၊ သဋ္ဌေးဖေးတရေင်
ကီချာနပ်၊သွ။

တိုးသွံလဲင်းကို လွေ၊ဝေါင်းသော့၊ ထာ၊ပုံသင်းခဲင်၊ကို၊ မဲတီ
သားလွေ၊မော့၊ ထူးသင်၊ သဋ္ဌေးဖေးတရေင်၊ ကီချာယင်း။

တိုးလစ်၊လဲင်းကိုနောင်၊ ထွင်းအသွင်းမူး လွေ၊လွှင်းထဲလဲင်း၊
လင်၊ထဲဒင်းယင်း သွီးပုံလောင်း၊ ထာ၊ထင်သား လွေ၊ခွဝါး၊ လွေ၊
မော့၊ထူးသင်၊ သဋ္ဌေးဟွန် ဖေးတရေင် ကီချာယင်း။

တို့ဇာတိလင်းကို သဋ္ဌေကအီးကျိုးသီ အလင်းယိုနောင်၊
မောင်းပေးယိုနပ်တဲ တန်ပသာလဲဉ်း၊ အမဉ်းတွင်း “ ယောသက ”
ဝင်၊ဟဲ့လွခန်း နဲဉ်းနောင်၊သွ။

တို့ဇာတိတော့၊ သဋ္ဌေလွေထေ့ ဖို့ဖို့ဉ်းသားထျ၊ “ မူး
ရောင်၊မဲ့၊ ခွေအီးအွဉ်းစွလွဉ် ခွေပိုယုတ်တဖြ၊ ပေါးဖျော်လွဉ်
နာ၊ထျတဲ ရီရာမျုန်းဒွါမ်၊ မာ၊သီထွူတော့၊ တဒွါ၊ပဲစ်၊ပဲစ်၊ ပုံ
သော့၊ နာ၊မေးအောင်ကိုနောင်၊နော၊ ယို - ခွေဖေးသေ၊နာ၊
ရွဉ်စရီးတရောင်” သဋ္ဌေထွဉ်းခါ၊နဲဉ်းနောင်၊ထွူတင် သင်၊ချာယင်း
အလမ်းနောင်၊သွ။

တို့နဲးမူးရင်၊တော့၊ သဋ္ဌေထွဉ်းခန်း ယောသကလွေထေ့
ဖို့ဖို့ဉ်းသားထျ၊ ယောသက လွေခွဲခန်း သဋ္ဌေပိုယား အဝ်းတော့
ပိန်တွင်၊ သဋ္ဌေပိုယားရို၊ - “ခွေတော့ထာ၊ဟန်းနီ၊ သွါမ်၊အာ
ငါး၊ နီဝေး တော့ဖေးလဲဉ်းခွေဟဲဉ်း၊ ဖို့ဖို့ဉ်းသားထျ၊သူ၊နပ်၊ မဲ့၊ခွေ
လွေဖေးလဲဉ်းဒျား” ရို၊နဲဉ်းနောင်၊သွ။

ယောသက ဒေါ၊နဲဉ်းမိုဉ်းဒေါ၊ သဋ္ဌေပိုယား တနားတောင်း၊
လွေဒျားနှိုဉ်းနှိုဉ်းတင် ယောသကအုံကိုင် တော့ဖေးတောပိန်၊
သဋ္ဌေပိုယားနောင်၊ လွေထေ့တော ဖို့ဖို့ဉ်းသားထျ၊ သဲစ်ကဖျော်
တဲ သဋ္ဌေပိုယားရို၊ -

(၈၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

“ နီဖါကထွဉ်းခါ၊ ကိစ္စမဟာနီ၊နောင်၊ မာ၊ဖေးထွဉ်းထွဉ်း
ယိုခါခါတဲ့ နီဖါထွဉ်းလွဉ်းနဲင်းနောင်၊ ”

သဲစ်ကဟွန်နဲင်းနောင်၊တင် သဋ္ဌေပိုယားနပ်၊ ဖျိုင်၊သား
မာ၊သီထွဉ်းတော့၊ တဒွေ၊ပဲစ်၊၊ ဝေါင်းသော့၊ ဝေါင်းသော့၊စွဉ်းဒျား
အမေးအောင်ကိုနောင်၊သွဉ်း။

နဲင်းမွူးဟာတော့၊ ဃောသက ပေါက်သင်၊လမ်းတင် သဋ္ဌေ
ရို၊ - “ ခွေထွဉ်းနာ၊လွေ၊ ဖျိုင်၊သားထျ၊နောင်၊ နာ၊လွေ၊တောင်း
နဲ့ ”

“ ကျုံးလွေ၊ဒျားတဲ့ ဖူးခိုကွီလွေ၊တော့ဒျား၊ ခွေတဖေးလွေ၊
တောင်းတဲ့ ဝွေ၊လွေ၊နှိုင်းနှိုင်းဒျား ”

သဋ္ဌေသဲစ်ကဟွန် ငေါင်းနောင်၊တင် ငွိုးငါးစွဉ်းထာ၊တော့၊
လော့၊လွေ၊စွဉ်းဖျိုင်၊သားထျ၊။

ဖျိုင်၊သားရို၊ - “ သဋ္ဌေဟွေး - နာ၊ကထွဉ်းဒါ၊ ကိစ္စမဟာ
နီ၊နပ်၊ ခွေနက်ဖေးထွဉ်းလဲဉ်း ” ဒေါ့၊နယ်ဆွမ်း၊ နဲင်းနောင်၊သွဉ်း။

သဋ္ဌေသဲစ်ကဟွန် ငေါင်းနပ်၊တင် သောကပိုတာ၊ လော့၊
အသ၊ရာ၊တော့၊ လဲင်၊အီးဗော့၊ တဖေင်၊နမ်းထွဉ်းနောင်၊သွဉ်း။

သ၊ဋ္ဌေ၊နောင်၊ ယိန်းလွေ၊ထီးစွဉ်း ဃောသကတင် အုံထာ၊
အောင်းကျုံးသီစွဉ်း ဃောသကနောင်၊သွဉ်း။

ကွပ်နှောင်မ၊ ကကျမ်းသီ တို့သူလင်းကိုနှောင်၊ ယောသက ထွာလဲဦးသွူခိုဗင်း၊ တို့တနီ၊တွေ့၊ သဌေထွဦးလွေဖေး လိတ် ထိန်၊ဘဏ္ဍားသားထု၊ ဖျော်ရီးခန်းအဖါသွ၊ သဌေတဖြာ၊ လမ်း၊ သဌေပိုင်ရီးရီးနဲနပ်တင် ဝင်လော့ဖေးခန်း ခင်းလမ်း၊ ယောသကနပ်၊ လွေထာရွှါးငါးတင် မင်းတလွာထာတွေ့၊ မဲ့ မင်းတငါထိုစွဦးနပ်သွ။

ယောသက မဲ့အောင်းမင်းထာတွင်နပ်၊ သဌေပိုမူနံ၊ ဖျော် လွဉ်၊ သဌေပိုမူ ထွိုင်းထီးယောသကနပ်၊ ကျိုက်ထွူစွဦးတလင်း ချင်၊ သဌေပိုမူ ထွားချာထွားငါတွေ့၊ ထီးခန်းလိတ် ယောသက ကွဉ်ကတူးကိုနှောင်တင် သဌေပိုမူထူးထွူ လော့လွေအခန်၊ ကို၊ ထွိုင်းတခါ၊ ဗွာင်ပတင်ပေါက် ဖေါက်ဖတ်ဟော်ထွားစံခန်း လိတ်နှောင်သွ။

“ ထိန်၊ဘဏ္ဍားသားဟွေး -

ခွေပိုယုတ်ယိုတဖြာနှောင်၊ မာသီထွူတင် လွဉ်တွေ့သော့ သော့ တရေအိန်းကိုနပ်၊နော၊ နာမဉ်းမာဖေးနဲဉ်းနှောင်နပ်၊ မဲ့ အောင်းဆု၊ဒျားနာ ”

သဌေပိုမူ ကထွိုင်းဟော်ဟား လိတ်နှောင်တင် -

“ဝေးနိုယို ဒါးတင်းလိတ်ကယို၊ လိတ်အီးမာသီဝွေတဲ့ ဝွေ တသေတင်း၊ အင်းတထူပီပဲလွေဒျား အကွဉ်ကတူးကို၊ ခွေမဉ်း တထီးရီးတောင်းမွိုင်ဟ တိတ်ချဝွေအီးသီဟားထာ၊ ခွေအီးကယီး

(၈၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ကဝေ့မ၊ ” အွဉ်းသုနဲးနဝ်းတင် သဌေလိတ်နဝ်း အဲ့သဲ့တိုထွေ
တော့၊ သဌေပိုမူး တဲမ်းဖေးလဲင်းနဲးယို -

“ ထိန်၊ဘဏ္ဍားသားဟေး -

ခွေပိုဆိုနဝ်း၊ အွဉ်းမင်္ဂလာဖေးသော့ တွမ်းသဌေပိုမူးနောင်၊
နော၊ လိုတဗြို၊စူခူ၊ အမျိုမိုင်၊တဲ့ ထေဖေးလို့လို့ဟိုင်း၊ မင်္ဂလာ
ဖေးထွေတင် မာ၊ဖေးသော့ လမ်းဟောင်ဟောင်၊ လမ်းနီဆောင်
စားနောင်၊နော၊ လမ်းသောင်လစ်၊ဖဲ့၊နဝ်းတဲ့ တယ်းခါ၊ဖေးနေးသော့
တန်၊တိုင်၊ ခန့်၊ခါ၊ဖေးပါသော့ ကောပေါးသားနဝ်းနော၊ ကိစ္စကား
ကအောင်း မဉ်းထွေလို့မ၊ ကွဲအွဉ်းဒေါ့၊ဟွန်ချာယင်းသော့ခွေ၊ တို့
နောင်၊မ၊ နာ၊တာ၊နောင်၊ မဲ့၊ခွေထွားမာ၊ဖေးဒျား”

ကောတဲမ်းလိတ်သား -

ကောသမ္ဗိ၊ သဌေတန်

သဌေပိုမူး တဲမ်းလိတ်နဲးနဝ်း၊ ထိုင်းထွေတော့၊ ငပယွမ်း
စွဉ်းထာ၊၊ ဃောသကနောင်၊ အောင်းတခြေနေကထာ၊၊ သဌေ
ပိုမူး လွေ၊အွဉ်းသော့၊ဖေးချာ လိတ်တသာ တစောင်းတဲ့ အမဲ့တသေ
တင်း၊ နဲးမူး၊ရောင်၊မ၊ လွေ၊လွေ၊ဖေးလိတ်၊ ဘဏ္ဍားထိန်၊သား
ကထိုင်းဟော်၊ထွား လိတ်နောင်၊တင် သု၊ရောင်းသု၊ရေ၊ လွေ၊ရီ
ဖေးစွဉ်း သဌေပိုမူး၊ အမ္ဗိ၊အဖါတဲ့ သဘော်၊တူ၊တင် စီးစဲဉ်းဖေး
ထွေစွဉ်းဒျား ပွယ်၊မင်္ဂလာနောင်၊သွေ။

ပွယ်၊မင်္ဂလာ၊ ထွေလဲဉ်းအကျောင်၊ မာဖေးလမ်းဟပ်ဟပ်တဲ့ ထွေလဲဉ်းအကျောင်၊ သဌေး ကထင်းဟွန်နဲဉ်းနပ်တင် ရေးခါ၊ တမျို၊ ထွာထို၊တစားတွေ့၊ ဆာတန်စွဉ်းဒျားထာ၊ ဝင်လွဉ်ဟဲ့၊ ဃောသကတဲ့ အမာဖေးသင်တင်၊ အထိုင်းဒါယားဒါယီးဒွမ်၊ အလွှဲတရမွန်နောင်တင်းဒွမ် ကထိုင်းဟွန်နဲဉ်းနပ်မ၊ ဃောသက သီးတမာဝါ၊ ကွဲသင်ထေသဌေးထု၊ သဌေးသီထိုတွေ့၊ ချင်းကား တင် သဌေးအမွီးဖုံးနောင်၊ ဝွေသီးလုလို့စွဉ်းဒျားနောင်သွ။

သဌေးပိုမူးနောင်၊ လိတ်တဲ့ဒါ၊ လိန်းတဲ့လိန်းမား၊ ထာဝွေ ဖန်းတဲ့ဒါတင် လုလို့သဌေးအမွေ၊ အဝါ၊ဃောသကနပ်၊ ထွာ မှိုင်ကြိုင်ဗားစွဉ်း သဌေးတန်တဖြာနပ်သွ။

သဌေးဖြား သုတကဲဉ်းအကျောင်၊ ကျုံးသီဃောသကပဉ် သူလဲဉ်းအကျောင်၊ ကလုလွဉ်ဗား ဥစွားအမွေဖုံးယိုနောင်၊ ကွပ် စွဉ်း သဌေးပိုမူးဒါလိတ်၊ ဝွေဖန်းဉာဏ်းပညားအောင်မ၊ လုလွဉ် ဗားအကျောင်၊ လိတ်ကလွေဖေး ထိန်ဘဏ္ဍားသားနောင်၊ လိတ် ထွဉ်းမာသီဒျားနာအကျောင်၊ သဌေးပိုမူး တမ်းလဲဉ်းတောဒျား အကျောင်၊ စတင်စားနပ်ခရာ၊ သွဉ်းမူးကာဉ် ခြင်းနယ်သျှင်နယ် ဖေး ဃောသကတင် ဃောသက ထင်းသေခရာတွေ့၊ အံးဖြား မွေးစွဉ်းအမာ၊ လုပါစွဉ်း သံဝွေ၊ ဖေးလူးဖေးတန်မွေးစွဉ်းထာ၊

(၈၇) ဘားသာရေး၊ ဗဟုသုတ အမည် (၃)

ရဟန်းသံဃာ့လွှမ်းတကာတံး လို၊ခြေလိုဒုက္ခစတံင် နှိုင်းနောင်၊
ဖုံးတဲ့ ဝေဖေးအံးဖေးအွ၊တွေ၊ တနီ၊တနီ၊ယို လို့စဉ်း တရောင်
တရောင်၊ လူးစဉ်းစွမ်းနီ၊စွမ်းနီ၊နောင်၊သွ။။

တောင်၊ခါ၊ -

➤ အလှိုင်းနောင်၊ ထွားသွား -

* ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ - ၁၀၈

* ဓမ္မပဒ ပြန့်မန်းဘားသာ၊ ပထမတွဲ၊ - ၂၁၉

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၈၈)

**ဃောသက ဝတ္ထုကိုယ့် ကလေးရွာငါး
ဗဟုသုတဖုံးနောင် -**

- ၁။ ထားရက်ပိုယ့် မွိုးနောင်၊ ကယ်လဲဦးကဖါ ၊
- ၂။ အားရငါး၊ ထိုးဘဝတင် သင်ထွာဟးမွေးစဉ်းထိုး ၊
- ၃။ ထိုးရိုးကီလဲ့ လိန်းမားငါး၊ သေချာ၊ ဝင်ကေးဇူ ၊
- ၄။ ထိုးပေးနပ်၊ ပင်လွေပင်သင်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါးတင် သီထွူ
နောင်၊ တွိုးထင်းဟး လူခမ်း ၊
- ၅။ အင်းတိရစ္ဆာန်ဘဝတဲ့ တွိုးထင်းနောင်ချာ၊ လူခမ်း ၊
- ၆။ ကွပ်ကျမ်းမားသီဟးဖိုပိုတင် တွိုးသင်ဃောသကဘဝ
နောင်၊ ခံးဟး ဝင်မားသီန္နုတ်လဲင်းဗွေဗွေ ၊
- ၇။ ကထွာထိုးပေးခါ ကပသာလွေသင်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး အူဖေး
ထား၊ ကားကွယ်ရဲခါဖေး အန္တရာယ်တင် ကွပ်ကုသိုလ်း
နောင်ထွေ၊ ဝင်ကကျိုးသီဓွေ၊ ကားမိုင်လဲင်းလဲင်းပဉ်တဲ့
ဓွေအန္တရာယ်ကင်ချာ၊ ထွာတောင်း နှိုင်းမိုင်မိုင် ၊
- ၈။ ဝဋ်ကထင်းတွိုး မူးနီအခန်းသီ ကထင်းတွိုးနောင်၊ လဲ့
တလေတောင်း၊ သဋ္ဌေပိုယားသီဟး ၊

(၈၉) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

- ၉။ ကွပ်မွေ့နားအမာငေါင်း အွဉ်းပြားသီထွာတင်းအပိုတင်
ယောသကနပ်၊ အဟးသီထွူဆဲဆဲတဲ့ သီဟးထွာတင်း၊
- ၁၀။ ကောသမ္ဗိသဋ္ဌေနပ်၊ ကွပ်ကျမ်းသီတကဲ့င် အပိုလွှးတင်
ဝဋ်တွပ်၊သွူးစွဉ်းချား အပိုယားသီဟးတော ၊
- ၁၁။ ကွပ်တဒါးတောင်းလိတ်တင် လိတ်အီးမာ၊သီချာအီအမွေး
တဲ့ အမွေးသေတောင်း ၊
- ၁၂။ ဒါးလိတ်သား သဋ္ဌေပိုမူး ကယံးဖေးနပ်၊မ၊ ဒါးတင်းလိတ်
သား ယောသကနပ်၊ အန္တရာယ်းကင်၊ဟး ၊
- ၁၃။ သဋ္ဌေပိုမူးတဲ့ မဉ်းတဒါးတောင်းလိတ်နောင်၊ လိတ်ထမိုင်၊
ကျောင်၊ သေတောင်းတွေ့၊ တိက်ချ ယောသကသီဟး၊
- ၁၄။ သဋ္ဌေပိုမူးနောင်၊ ဇာတ်ကရီးခါ အံးစင်းနမ်းထွူ ကလ၊လ၊
လွဉ်ဟူပေးနောင်၊ ကွပ်ကပ်လူးဟးဖို ပစ္စေကဗုဒ္ဓါး ဒေဉ်သွမ်၊
တင် သိုင်ထွာဟးသဋ္ဌေပိုမူး၊ သိုင်ခြေခြားဟး ၊
- ၁၅။ သဋ္ဌေပိုမူးနပ်၊ ဇာတ်ကရီးခါ (အဝ်းထွာ ကာဠီဘဝတွင်၊)
ရက်ဖိုကျိုက်ဖို (ကောတုဟလိက) တင် (ကောတုဟ
လိက ထိုင်းသိုင်ထွာ ယောသကနပ်၊) သစ်ကထီး
ယောသကတဲ့ တလင်းချင်၊ ကျိုက်တခြိုက်ချင်၊စွယ်၊စွဉ်း၊

- ၁၆။ ငွေသီးဝင်၊နီယိုနောင်၊ ဇာတ်ကရီးပန်အွဉ် ထွာလွဉ်ဗားဖို
တမာဝါ၊တင် တွိုးသင်၊ဘဝယိုတဲ့ အကံးပေါင်၊အကျောင်၊
ဆွိုက်ယင်းဒျားလို့ဝင်၊ ၊
- ၁၇။ သဋ္ဌေပိုမှု၊ ထာယုးငွေဖန်း၊ ဉာဏ်းထာ၊စိက္ကူ၊ ထူးဟောင်
ငါးနောင်၊မ၊ လ၊လို့စွဉ်း သဋ္ဌေအမွေး ၊
- ၁၈။ ငွေသီးတမာဝါ၊နပ်၊ ကထင်းခြွေခြားတဲ့ အွဉ်းမွေးတောင်း
အနမ်း၊ သေလူးသေတန်းဒျား၊ တနီ၊တနီ၊ယို လို့ပဉ်
တရောင်တရောင် စတင်နဲင်းနောင်၊ဖုံးအကျောင်၊ - ။

**ဃောသက သဋ္ဌေဝတ္ထုယို ကလိုထူးငါး “သွဉ်အိနမ်း”
(သင်ခန်းစာ) ဖုံးနောင်၊ -**

- ၁။ ပိုယားခန်းတဲ့ယင်း ကျမ်းမာ၊သီထို၊မျှန်း၊ ဝဋ်တွပ်၊ချာဒါး
လို့၊ ၊ (ထွားသွေ့ ဃောသကနောင်၊)
- ၂။ ကေန်၊ခြောလို၊ခမ်း အံးစင်းဗားခန်းနမ်းတဲ့ယင်း သေလူး
တန်းသွေ့၊ မာသွေ့ ကုသိုလ်း၊ ၊
(ထွားနဲင်းသွေ့ ကာဠီနောင်၊)
- ၃။ အမျို၊တစွယ်၊လံးတောင်းနောင်၊ တွမ်းစွယ်၊လံးမျှန်း၊ ကွပ်
ဥပါဒါန်၊ ထာ၊စွယ်၊လံးနပ်၊တင် ကစွယ်၊လံးအတိုင်း၊ သင်၊
ထွာဒါး၊ ၊
(ထွားသွေ့ ကောတုလဟိက ကသင်၊ထွာထွီးနပ်၊)

(၉၁) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

၄။ ပိုလွှဲပိုယား အွဉ်းတရားရားသွေ့ မေတ္တာ၊ ပေါးမေတ္တာ၊
တရားတောင်းနပ်၊ ခိုးလျားဟားထာ၊ နှဲင်းကောသမ္ဘိသဋ္ဌေ
နပ်၊သွ။ ၊

(ထွားသွေ့ ကောသမ္ဘိသဋ္ဌေ၊ ကကျုံးတကိုင် ယောသ
ကနပ်၊ ယောသကသီတင်း အပိုယားသီဟားတောဒျား)

၅။ ကျုံးတကိုင်မျှန်းဝင်၊ ဝဋ်တွပ်ချာဒါ၊ ဟားဆာချာဒါနမ်း၊
ဟောင်းငမ်းငါး မရေးမရား ၊

၆။ ပေါးတဟော်၊ဒါးတောင်းလိတ်နောင်၊ ဝင်၊ကျုံးနှဲင်းမိုင်၊
ဝင်၊တမ်းနှဲင်းမိုင်၊ သေရွမ်းတောင်းတင် တွမ်းလို၊တအား
နောင်၊ မြို့နိပီငါးလို့ဝင်၊ ဘဝထွဲဖွိုးငါး ၊

(ထွားသွေ့ ယောသက ကအီလွေ့လိတ်နောင်၊)

၇။ လေားဘတန်လွဉ်းငါးမျှန်း၊ ကွပ်ဝိသမလောဘလွဉ်းချိုးငါး
တင် တွိုးအနာလို့နောင်၊ အဗွေ့တဲ့ ဒုက္ခဟား၊ ဥစ္စားတမြို့
တဲ့ ထွာထိုးဒါးဝင်၊ထာ၊ ၊

(ထွားသွေ့ ကောသမ္ဘိသဋ္ဌေနောင်၊)

ယောသကသဋ္ဌေ ဝတ္ထုအအံဉ်း ကဗျာ

- ၁။ အလ္လကပ္ပ - အံးမထိုဟး
မိုးမိယော့ဖေး - ပိုပေးတဖြာ
တို့တဖူးလောင်း - လို့ကြောင်းရိက္ခာ
မိအံဉ်းပြား - မိုးချား လွေထူးချာ ။
- ၂။ တို့လပါဒံ - လွေအံပသာ
ဝင်လွှဲဒံဉ်ဟန်း - အွေအံးထွူထာ
နဲင်းမွူးဟာအီ - ဝါသီထိုးချား
သင်ကွတ်ထိုး - ထင်းအံး နပ်ကိုခြာ ။
- ၃။ ထိုးပေးရက်လွေ - ပစ္စေဗုဒ္ဓါး
မွေးမျတ်ဒံဉ်ဟန်း - ဖေးအံးနောင်ရား
ကေးဇူးသေမွေး - ဝွေဟွေးကဒါး
ထင်းပင်အူ - သွင်ထူး ဥစ္စာအာ ။
- ၄။ ထိုးဘဝသီ - ထင်းကီလူခြောင်း
အောင်းလူအခမ်း - ဝွေသမ်းသီပြောင်
တို့ချာလိုရပ် - မျိုးမျတ်မဆောင်း
ခန့်တလွှဲ - ကွပ်ပိုး ကံးအကျောင် ။

(၉၃) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

- ၅။ ကောသမ္ဘိခမ်း - ခင်းလမ်းသားယား
အနမ်းစာထူး - ပါးမှုးတဖြာ၊
ပိုပေးနပ်ကောင်း - လွေ့ဝေါင်းထိုးချား
ပါးလွေ့မော့ - ဝွေ့ရော့ ထူးသင်ချာ ။
- ၆။ လွှဲးဟန်းနီယို - ရန်းထိုခြွေခြား
ဟော်ထန်းနယ်ဒါး - ဆရာပုဏ္ဏား၊
သဠှထင်းဟွန် - တဖျန်သရား
ထိုမ်းဖြေနေ - လ၊မွေး ကျင်ပေးဗွာ ။
- ၇။ လ၊သွံနီခါ - အမာနင်တား
သမ်းလွှဲးဖျင်ချား - ပိုယားတဖြာ၊
ပိုလွှဲးယံသီ - ဖိုးအီအခါး
လွေ့အွဉ်းပြား - ဖိုးကာ မသီထွာ ။
- ၈။ ထွဉ်းလေးယမ်းတဲ့ - နှောင်တဲ့ဗွန်ချား
အွဉ်းသင်းခဲင်လောင်း- နှင်ကောင်းမကြာ၊
အွဉ်းလင်နေးလဲင်း - နှောင်ထင်းထဲသား
ထွဉ်းဖျိုင်သား - ယိန်းလျား ပိုသီငါ ။
- ၉။ အရွယ်ထိုထင်း - ခိုဗင်းအနေ
ယံဖေးသီမား - သ၊လျားဖျင်ဝွေ့

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၉၄)

တမ်းလိတ်ထွဉ်းဂွေ - အီလွေယံဖေး
ဘဏ္ဍာသား - ယံယား မာသီလွေ ။

၁၀။ ကားနဲ့လွေမော့ - ဂွေရောယံငါး
ရွဉ်သားပိုမူး - ဗွာဆူတဖြာ
တမ်းပြောင်တောခန်း - တောလမ်းမင်္ဂလာ
ကံးဗွာထွဉ်း - ထွာစွဉ်း တမာဝါ ။

၁၁။ သဋ္ဌေပေးထွာ - နောင်ခါချမ်းသား
ကုသိုလ်းပန်ရီး - ဂွေသီးမာဝါ
တို့သင်ယိုခါ - ထိုအာခြွခြား
လူတန်ဗား - ဆန်ငါး ကံးမာထွာ ။

၁၂။ ဒါးလိတ်ကအာ - အမာနောင်ရာ
နေးထာဂွေဖန် - ရေးကျဲနောင်ရာ
အောင်းမျဉ်းလွဉ်ထွာ - ရွဉ်ဗွာခံယား
ကားအမွေ - ကရေး လလို့ပါ ။

၁၃။ ဝတ္ထုကိုလွဉ် - ကသွဉ်ကဒါး
အမွေအမား - နီဗားနောင်ရာ
ယူစံသွော့စွေး - အမွေစူဗား
ခအမား - ပယံဗား စွမ်းနီဟာ ။

(၉၅) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ငေါင်းရီလွှာခန့်၊

- ၁။ ဘုရားလောင်း၊ ကဖြူလွင် ပါးရမီးနောင်၊ -
 (က) တယ်းစဘဝမိုင်၊ ၊
 (ခ) အဆိုင်၊သွတ်၊ ဘဝမိုင်၊ဟောင်း ။
- ၂။ ဘုရားလောင်း၊ -
 (က) ကတေားထွက် ထန်းတခြာ ၊
 (ခ) ကထွာဘုရားနောင်၊ သက္ကရာဇ်မိုင်၊ လာမိုင်၊ မွူးနီ၊
 မိုင်၊ဟောင်း ။
- ၃။ (က) ဒိုင်ရုတ်၊ဗွေနီ၊ ၊
 (ခ) ဝါးဆိုးဗွေနီ၊ - ဖုံးနောင်၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်းဗွေဘုရား၊
 အတွက် ထူးချာချက် အင်းနဲင်းမိုင်၊ ။
- ၄။ ဗုဒ္ဓဟူးနီ၊ ကထွာဘုရား အကျောင်းခရား အအဲဉ်းပေးနောင်၊
 စီးစဲဉ်းတဲမ်းနယ်စံ၊မြိုင် ။
- ၅။ ငေါင်းပိုင်ဘုရား၊ စနေနီ၊ ဟော်၊ဓမ္မစကျားခန့်၊ထွူ ဆု၊
 တောင်၊လွင်၊နဲင်းမဲ၊ တဲမ်းနယ်မဲဉ်းမဲဉ်းသွော့နော ။
- ၆။ “ သံးသရား ” ကရိုးနပ်၊ ဗွေနာဂသေန သျင်၊ပျ၊ဖေး
 မိလိန္ဒခွန်တန် နဲင်းမိုင်၊ဟောင်း ။
- ၇။ ၃၁-ဘွဲးနပ်၊ တွက်နယ်အအဲဉ်းငါထွူတင် “ ဘဝဗား
 စောင်းမားဆွေ၊ဒွမ်ထာ၊ ” ကရိုးဒါ၊ ကဗျာနောင်၊တပုဒ်

နောင်၊ တံးနယ်ပါမိုင် ။

၈။ ကပ္ပိးဟးနးအခန်းကို ကသွဉ်ထွူအတိုင်၊ ရဟန်းတပါးပါ၊
မဉ်းရိုး -
“ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ ” နှ်၊ သျှင်းပေး ကော်ပီး တကား
တဖြာဖြာ၊ အီးရိုးဟးနဲင်းမိုင်၊ ။

၉။ မနုဿားလို၊ပိုသီးဖုံး -
(က) သက်ကဒွေင်းဟး
(ခ) သက်ကဆွာဟး
(ဂ) ကခွေခြားဟး
(ဃ) ကတရေဟး
(င) အမျိုးကမျှတ်ဟး ဖုံးနောင်၊ -
ကွပ်ပိုးအကျောင်၊နဲင်းမိုင်၊ တံးနယ်ငါ အချုပ်ပေး
နောင်၊လဲင်း ။

၁၀။ (က) ဃောသကနောင်၊ ကွပ်ဝဋ်လီ၊အမျိုးမိုင်၊ ဝင်းကျဲးသီ
ဟးဝွေ၊ ၊
(ခ) အမာနောင်၊ ကွပ်ပိုးထမိုင်၊ သင်၊ထွာဟး သဋ္ဌေ၊
ပိုမူးယား ခွေခြားဟးဟောင်း ။

တောင်၊ခါ = အရန်းထိုလဲင်းတင် အဖြေမဲင်းနောင်၊ ဖြေဒါး
လဲင်းတင် တံးနယ်တံးဒွမ်၊ ထမ်း ထွားချာဒွား
သော့နော ။

(၉၇) ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမဲ့င် (၃)

ဇေါင်းရဲင် နီဂုံး

ထွားချင်း သွဉ်တန်၊သားတာ၊ အရွယ်၊တွမ်း ဗဟိုးသွဉ်တန်၊
မွူးနီ၊ပေါင်၊တဲင် ကတဲမ်းဖေးဒါ၊ ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမဲ့င်
(၃) နပ်၊ ထွဉ်လဲဉ်းသွဉ် တခွင်းယိုသွဉ်။

ဘုရာ၊ဟော်၊နယ် အဂုံတ္တုရ်းကို ပုဂ္ဂိုလ်းအဝ်း ၄ - မျိုး-

၁။ ဗဟုသုတ အောင်းဆွေ၊ပေး၊ ကသေအတွိုင်၊ပေးနောင်၊
တလွောက်၊နားနွေင်၊တောင်း ။

၂။ ဗဟုသုတ အောင်းဆွေ၊ပေး၊ ကသေအတွိုင်၊ပေးနောင်၊
လွောက်၊နားလွဉ်း ။

၃။ ဗဟုသုတ အောင်းအာတန်ဒျား၊ ကသေအတွိုင်၊နောင်၊
တလွောက်၊နားလွဉ်းတောင်း ။

၄။ ဗဟုသုတ အောင်းအာတန်၊ ကသေအတွိုင်၊နောင်၊
လွောက်၊နားလွဉ်း ။

ပုဂ္ဂိုလ်းအောင်းလစ်၊မျိုး လိုအောင်းလစ်၊စားနဲးနောင်၊တဲင်
ဗဟုသုတအောင်းသွဉ်တဲ့ တလွောက်၊နားလွဉ်းတောင်း ပုဂ္ဂိုလ်း
အမျိုးစားနောင်၊နပ်၊ အကျို၊တပေါးထွာတောင်း။

ဗဟုသုတတဲ့အောင်း၊ လွောက်၊တဲ့ လွောက်၊နား ပုဂ္ဂိုလ်း
အစားနောင်၊နပ်၊မ၊ အကျို၊ထွာနောင်၊သွဉ်။

ဘားသားရေ၊ ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၉၈)

ကွပ်နောင်မ၊ ကထင်းလွဉ် ကသွဉ်ဟး၊ ကဒီးလ၊ ဗဟုသု
တယိုအတိုင်း၊ နီတွက်ဝင်တား၊ ချမ်းသားကထွာအီ အချက်ဖုံးနောင်၊
လွောက်နားကျင်းသွံ့လွေ့သွေ့ ပငါပရာ၊ မဉ်းလွောက်နားကျင်း
သွံ့လွေ့၊ နဲင်းနောင်မ၊ လိုချမ်းသား၊ လူချမ်းသား၊ နီဗွာန်းချမ်း
သား၊ ချမ်းသားယိုသွံ့ပါ၊ ကကျိုစာအလွိုက်၊ ထွိုက်ရာထွိုက်
ရာ၊ အီးလ၊ ဟးနောင်သွံ့။

သုတသွဉ်ထူး ခိုမူးခွန်နင်၊ ပွေးစင်ပွေးသျှင်း ထွဲအောင်း
မျင်းလဲဉ်းထွဲတင် ခြိုင်းခြိုင်းသန်သန်၊ ချမ်းချမ်းသားသား ကသေ
ကဒီးအတိုင်း၊ လွောက်နားထူးသွံ့နောင်ထွဲတော့၊ ချမ်းသားသွံ့ပါ၊
ကမဲဉ်လအတိုင်း၊ မွိုင်းမွိုင်းခွသ၊ ယံကလလွသွေ့၊ စွမ်းပီးစွမ်းပါ၊
စွမ်းပြီးစွမ်းဖြာ ပငါပရာနော ။

စီးထွဲ ၁၃၇၈-ဟး၊ ဒိုင်ကံဆန်၊ (၅)နီ၊ ၊

တနင်္လာနီ၊

(၂ - ၁ - ၂၀၁၇) မွူးဟာလင်၊ ၄ : ၄၁

ခြပ်တပ် - ၁၃၇၉-ဟး၊ ဝါးခေါင်းဆန်၊ (၁၀)နီ၊

ဗုဒ္ဓဟူးနီ၊ (၂-၈-၂၀၁၇)

(၉၉) ဘားသာရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃)

ငေါင်းရဲပ် နိဂုံး ကဗျာ

- ၁။ သွဉ်ဒါးထွၼ်ရင် - ခွန်နင်အတား
သေဒါးတို့ၼ်ဟွေး - လောက၊မွေးနောင်၊ရာ၊
လူလိုနီဗ္ဗာန် - မိဋ္ဌာန်ချမ်းသာ၊
ထွိုက်ရာ၊ဖေး - ဟပ်သေး ထင်းငါငါ ။
- ၂။ သွဉ်ဒါးထွၼ်ခါ - သင်ချာရပ်ရာ၊
သွဉ်ဖေးဝင်၊နော - ကူကောအများ၊
နီဒါးဝင်၊သေ - မဲ့လေချမ်းသာ၊
ယိုဆိုင်၊တား - ယံငါး တို့ပန်ငါ ။
- ၃။ ဗဟုသုတ - ယံကျသွဉ်ထင်း၊
ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃားခွန်နင်၊
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ညိမ်းခွ၊သွို၊သွင်း၊
သွံချမ်းသာ - လ၊ဗား ပိုန်ပိဝင်၊ ။

စင်တန်သီးသင်း

၇ - ၃ - ၉၅

**ဘားသာရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) ယိုနောင်၊
ထွၼ်လဲဉ်းယိုကိုသွၼ် ။**

ဘားသာရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) (၁၀၀)

**ကတိမ်းဘားသာရေး ဗဟုသုတ အမိုင် (၃) ယိုနောင်၊
ထွားကျပ်လစုံယိုသွ။ ။**

- ၁။ ဗုဒ္ဓဝံသ အဋ္ဌကထာ
- ၂။ မဟာဗုဒ္ဓဝင် - ပထမတွဲ
- ၃။ ။ - ဒုတိယတွဲ
- ၄။ ။ - တတိယတွဲ
- ၅။ ။ - စတုတ္ထတွဲ
- ၆။ ။ - ပဉ္စမတွဲ
- ၇။ ဇိနတ္ထပကာသနီ
- ၈။ မိလိန္ဒပဉ္စပါဠိတော်
- ၉။ မိလိန္ဒပဉ္စ မြန်မာပြန်
- ၁၀။ ပါစိတ္တိယ ပါဠိတော်
- ၁၁။ ပါစိတ္တိယ ပါဠိတော် မြန်မာပြန်
- ၁၂။ ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်
- ၁၃။ ပါစိတျာဒိ အဋ္ဌကထာ
- ၁၄။ ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် မြန်မာပြန်
- ၁၅။ ဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ
- ၁၆။ ဥပရိပဏ္ဏာသ ဋီကာ
- ၁၇။ သံဝေဂ ဝတ္ထုဒီပနီ
- ၁၈။ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ
- ၁၉။ ဓမ္မပဒ မြန်မာပြန် - ပထမတွဲ